

KARTONOWY ARSENAŁ

AMERYKAŃSKI OKRĘT PODWODNY

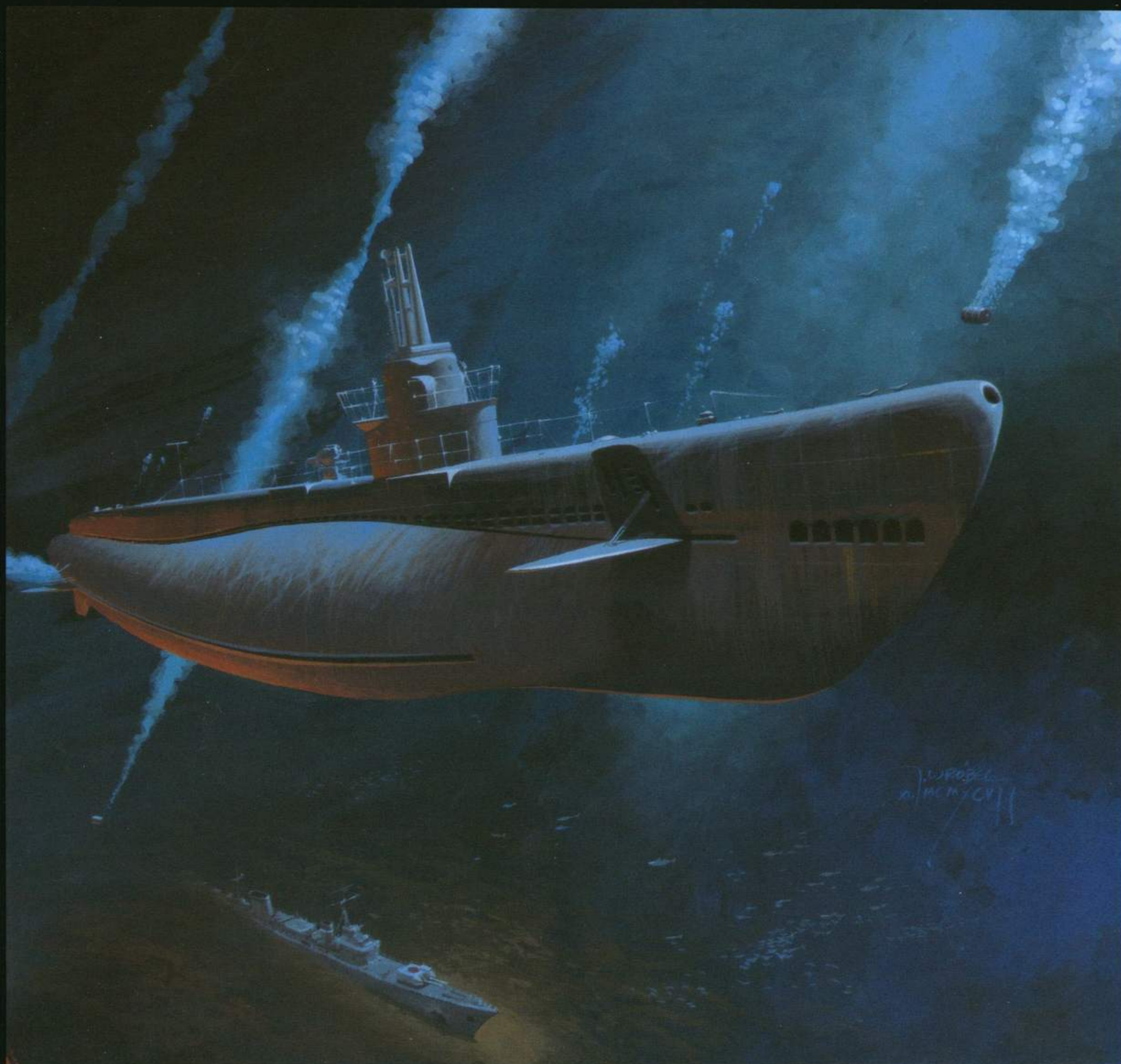
USS Spadefish

1:100

12/96

ISSN 1231-8477

AMERYKAŃSKI OKRĘT PODWODNY

USS Spadefish (SS 411)

Dane techniczne i osiągi

Napęd: 4 silniki spalinowe Diesla o mocy 5400 KM i 2 silniki elektryczne o mocy 2700 KM - 2 śruby

Wymiary:	długość	95,00 m
	szerokość	8,30 m
	zanurzenie	4,70 m
Wyporność:	nawodna	1526 t
	podwodna	2414 t
Głębokość zejścia pod wodę		do 120 m
Szybkość	nawodna	20 w
	podwodna	9 w

Zasięg 13000 Mm przy szybkości 14 w

Uzbrojenie 1 x 127 mm, 2 x 20 mm, 10 wyrzutni torped (24 torpedy)

Załoga: 6 oficerów, 60 podoficerów i marynarzy

Wszedł do służby 09.03.1944 roku jako SS-411. Należał do typu BALAO.

Skreślony ze stanu floty w 1969 r.

*

Marynarka amerykańska przewidując działania na ogromnych obszarach Pacyfiku budowała duże okręty podwodne charakteryzujące się ogromnym zasięgiem i dużą szybkością konieczną do osiągnięcia wyznaczonych akwenów w dość krótkim czasie oraz pozwalające na długie przebywanie w rejonie operacji.

Pierwsze okręty tej rodziny (typ PORPOISE i SHARK) budowane były w ramach rządowego programu ratowania gospodarki USA po wielkim kryzysie.

W następnych typach wprowadzano kolejne usprawnienia przy jednoczesnym wzroście ich wyporności.

Jeszcze przed ukończeniem budowy pierwszych 6 jednostek typu GATO Kongres – przygotowując się do nieuchronnie zbliżającej się wojny – zatwierdził budowę kolejnych 22 okrętów podwodnych tego typu (łącznie zbudowano 73 jednostki).

Kolejny typ – BALAO – zbliżony wyglądem mógł zanurzać się głębiej dzięki zastosowaniu stali o podwyższonej wytrzymałości i zwiększeniu grubości poszycia kadłuba mocnego.

Zbudowano 132 okręty tego typu po czym podjęto budowę podobnych jednostek typu TENCH (32 jednostki).

W Dowództwie Marynarki Wojennej Stanów Zjednoczonych stale toczono rozmowy na temat uzbrojenia okrętów podwodnych w armaty.

Sztab MW chcąc zniechęcić dowódców okrętów podwodnych do działań na powierzchni celowo ograniczył uzbrojenie artyleryjskie do jednej armaty kalibru 75 mm/50 i jednego karabinu maszynowego kalibru 12,7 mm.

O wadach tak skromnego uzbrojenia przekonano się już na początku wojny i okręty podwodne (również innych flot) były przez całą wojnę dozbierane. Między innymi wymieniono w/w armatę na większego kalibru (102 mm/50 - 1943 rok), a wkrótce po tym opracowano nową – Mk 17 kalibru 127 mm/25 (długość lufy - 25 kalibrów) – wykonana z nierdzewnej stali nie wymagała uszczelniania (ani lufy, ani zamka).

Systematycznie wzmacniano uzbrojenie przeciwlotnicze - w miejsce karabinu maszynowego wstawiono 2 działka kalibru 20 mm lub 40 mm (lub po jednym z nich).

Wprowadzenie radaru na wyposażenie okrętów podwodnych znacznie zwiększyło ich „zaczepekność” (wyszukiwanie celów) i obronność (radar SD ostrzegał przed zbliżającymi się samolotami).

Pierwsze lata wojny (1942-43) nie przyniosły amerykańskim podwodnikom znaczących sukcesów - zatopiono ok. 500 statków japońskich o pojemności ok. 2,2 mln ton oraz ok. 30 okrętów wojennych.

W 1944 r. operując z wysuniętych baz (Zat. Milme, Manus, Saipan, Guam) amerykańskie okręty podwodne wykonały ponad 500 bojowych rejsów i zatopiły ponad 600 statków o tonażu 2,7 mln ton.

Stan japońskiej floty handlowej skurczył się z 7 mln ton na początku wojny do 2 mln ton. Tak ogromne straty odbiły się dramatycznie na japońskim transporcie - zdobyte na początku wojny kraje w wyniku blokady morskich linii komunikacyjnych przestały odgrywać większą rolę w japońskiej gospodarce. Dowóz wojska i sprzętu stał się trudny i kosztowny.

Również japońska flota wojenna nie uniknęła strat – w ciągu 1944 r. amerykańskie okręty podwodne nawiązały ok. 100 kontaktów bojowych i w wyniku przeprowadzonych ataków zatopiły 54 okręty japońskie (pancernik, 7 lotniskowców, 9 krążowników, ok. 30 niszczycieli i 7 okrętów podwodnych). Zginęło przy tym 19 amerykańskich okrętów podwodnych (w ciągu całej wojny - 49).

Największy sukces w walce z japońską flotą wojenną odniósł USS ARCHERFISH – 29.11.1944 r. zatopił SHINANO (największy lotniskowiec II w.św.).

Inny okręt podwodny – USSREDFISH – zatopił lotniskowiec UNRYU, a inny ciężko uszkodził.

USS SEALION II zatopił pancernik KONGO.

USS BATFISH na dobre pograżył 3 japońskie okręty podwodne (luty 1945 r.).

Pierwszy sukces USS SPADEFISH odniósł w sierpniu 1944 roku – zatopił 6 statków (31500t). W marcu 1945 roku łupem jego torped padły 3 statki, a w czerwcu – 6 dalszych oraz 4 małe jednostki.

Swój największy sukces odniósł 17.11.1944 roku – zatopił 2 statki i lotniskowiec. „Stado” okrętów podwodnych dowodzone przez komandora Underwooda (dowódcę USS SPADEFISH) zaatakowało japoński konwój 5 statków (2 zostały zatopione wcześniej przez okręty podwodne z innego „stada”) osłanianych przez 6 niszczycieli i lotniskowiec SHINYO (17500t). Z 6 wystrzelonych w stronę lotniskowca torped 4 trafiły w cel – SHINYO przechylił się gwałtownie na prawą burtę, z pokładu zaczęły staczać się samoloty.

Cały okręt płonął – po krótkim czasie „zjechał” rufą pod wodę.

Opracowanie – Andrzej Domadzierski

Przygotowanie do druku – Jadwiga Halińska i Alvar Hansen

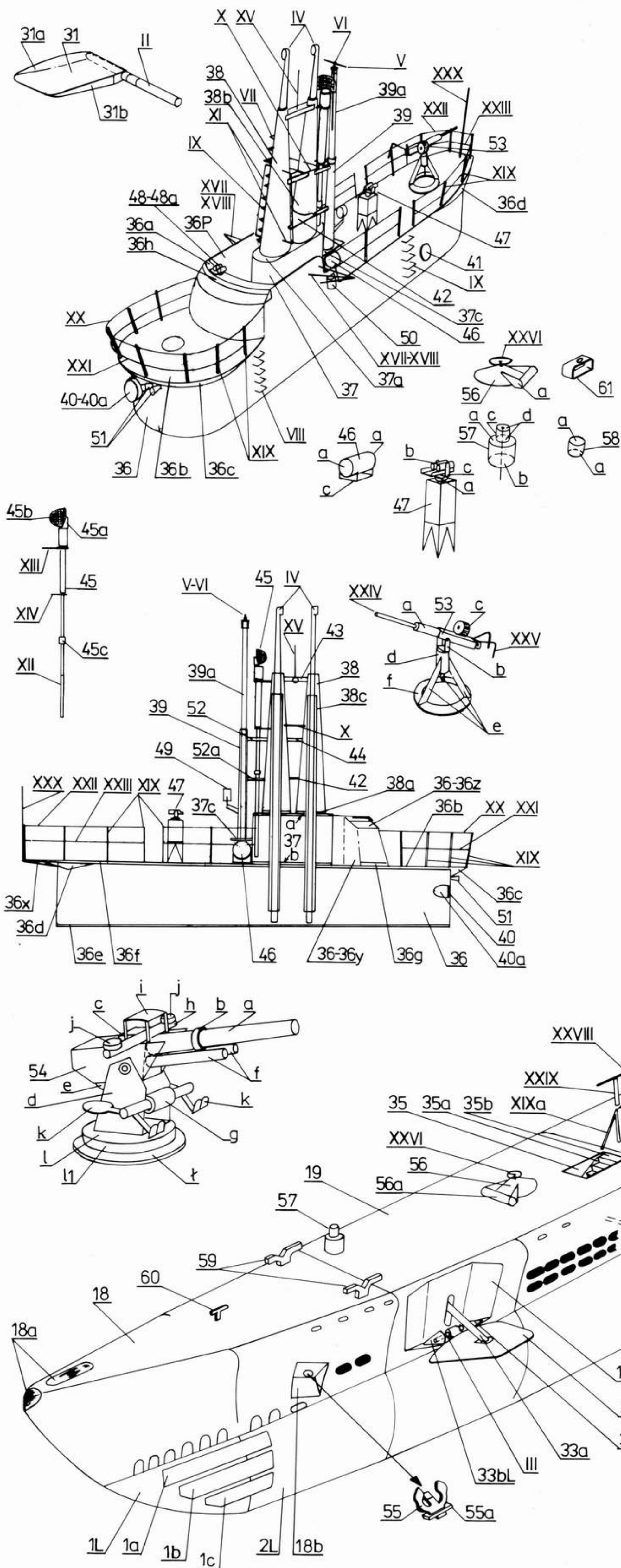
OPIS BUDOWY

Uwagi ogólne dotyczące budowy modelu

1. Przed rozpoczęciem budowy modelu przeanalizować dokładnie rysunki montażowe.
2. Stosować zalecane grubości kartonu oraz kleje szybkoschnące.
3. Wszystkie elementy wycinać po linii, a przed przyklejeniem starannie uformować i dopasować.
4. Szablony (oznaczone cyframi rzymskimi) wykonać z drutu zalecanej grubości zgodnie z kształtem (rysunki szablonów w skali 1:1)
5. Elementy owalne uformować np. przeciągając po krawędzi stołu.
6. Wszystkie ubytki koloru powstałe na skutek rozcinania, wycinania, szlifowania uzupełnić odpowiednim kolorem.
7. Ściśle przestrzegać niżej podanych oznaczeń.
  - w - wyciąć
  - ⊙ - zwinać ciasno (strzałka wskazuje kierunek zwijania)
  - ⊚ - zwinać w rurkę
  - ✂ - rozciąć
  - ⇄ - złożyć i skleić
  - - kierunek przodu modelu
  - ▨ - zeszlifować wg wzoru
  - L - lewa strona
  - P - prawa strona
  - * - podkleić kartonem grubości 0,5 mm
  - ** - podkleić kartonem grubości 1 mm
  - *** - podkleić kartonem grubości 2 mm
  - *b - podkleić brystolem
8. Do wycinania elementów stosować najlepiej skalpele i noże introligatorskie oraz linijki i krzywki.

WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE.

KOPIOWANIE FRAGMENTÓW LUB CAŁOŚCI BEZ ZGODY WYDAWCY ZABRONIONE

Budowę modelu rozpocząć od sklejenia szkieletu.

Podłużnice i wręgi zeszlifować zgodnie z kształtem kadłuba – jest to podstawowy warunek poprawnego wykonania modelu. Sklejki z brystolu (wykonać we własnym zakresie) należy przykleić do spodu podłużnic C I, II, III tak by sięgały do ich krawędzi i od wręgi do wręgi – do nich przykleić poszycie dna (cz. 1÷17) zaczynając od cz. 8, potem 7, 9, 6, 10 itd.

Przykleić poszycie burt (podobnie jak poszycie dna zacząć od środka) – dla lepszego efektu wyciąć czarne podłużne pola imitujące otwory i podkleić je paskami czarnego papieru, ale tak by nie zachodziły one na wręgi.

Nie dotyczy to pól „leżących na wręgach” – ich nie wycinać. Krawędzie cz. 20a (LP) oraz 22a (LP) stykające się z kadłubem zeszlifować.

Uformowane cz. 34, 34a wkleić w otwory w pokładzie – części te można pominąć gdy otwory zasłonimy pokrywami (cz. 34b).

Uformować i skleić cz. 35a, 35b i wkleić w cz. 35 – całość wmontować w otwór w pokładzie (cz. 19).

Poszycie kiosku (cz. 36) wykleić po stronie niezadrukowanej cz. 36 (LP), 36y, 36z.

Pokład kiosku (cz. 36b) zsynchronizować z cz. 36f – dopasować wycięte w nich otwory. Całość okleić poszyciem (cz. 36).

Z tyłu kiosku od dołu przykleić najpierw lekko ugiętą cz. 36x, potem cz. 36d (LP) a z przodu – cz. 36c.

W zeszytu zamieszczono dwie armaty 127mm (cz. 54) – do modelu wykorzystać tylko jedną, którą należy umieścić za kioskiem, natomiast przed kioskiem (w miejscu oznaczonym) przykleić cz. 54H.

Pozostałe elementy skleić według rysunków montażowych.

Relingi na kiosku wykonać z cienkiego drutu wg szablonów – pozostałe relingi wykonać z szarej nici syntetycznej.

Słupki relingów cz. XIX i XIXa wykonać dłuższe o odcinek zagłębiony w pokładach.

Światła (cz. 50) pomalować na kolor zielony (lewe) i czerwony (prawe).

Wystające części peryskopów (część biała szablonu IV) pomalować na kolor różowy, dalej – na szaro.

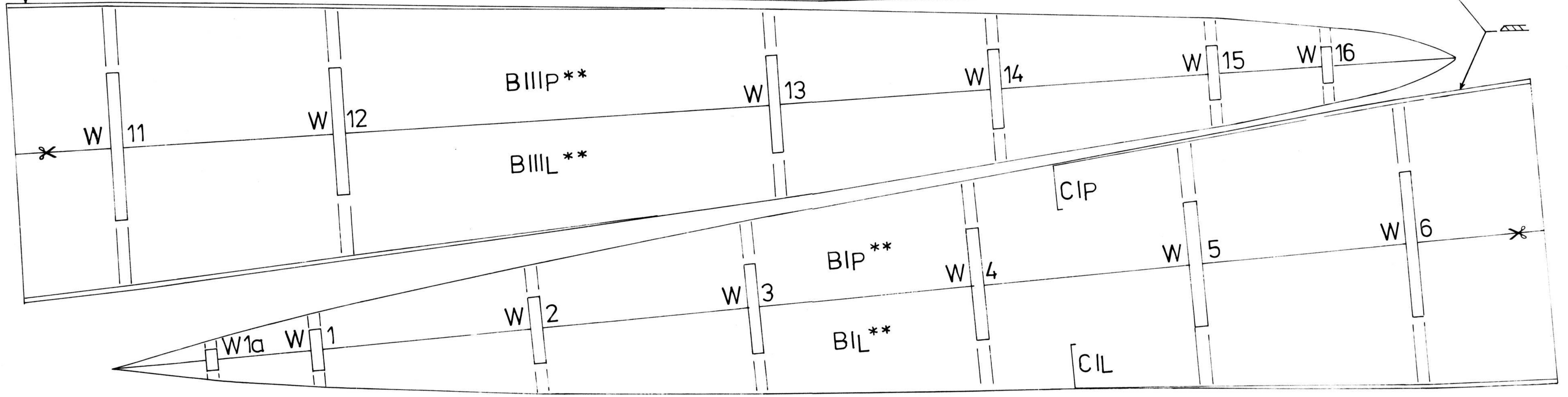
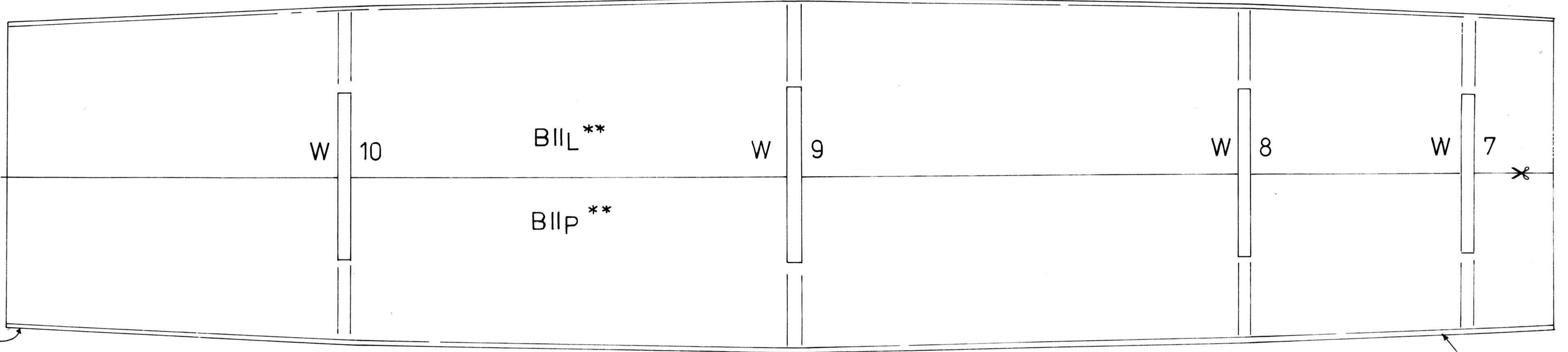
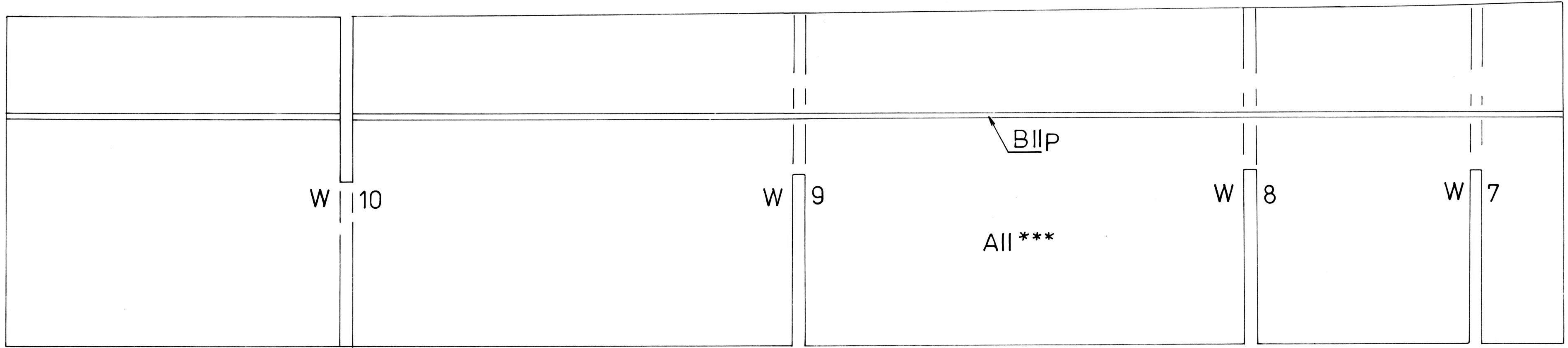
Szablony I, II, XXIV, XXVI pomalować na kolor czarny a pozostałe szablony – na szary.

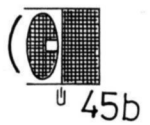
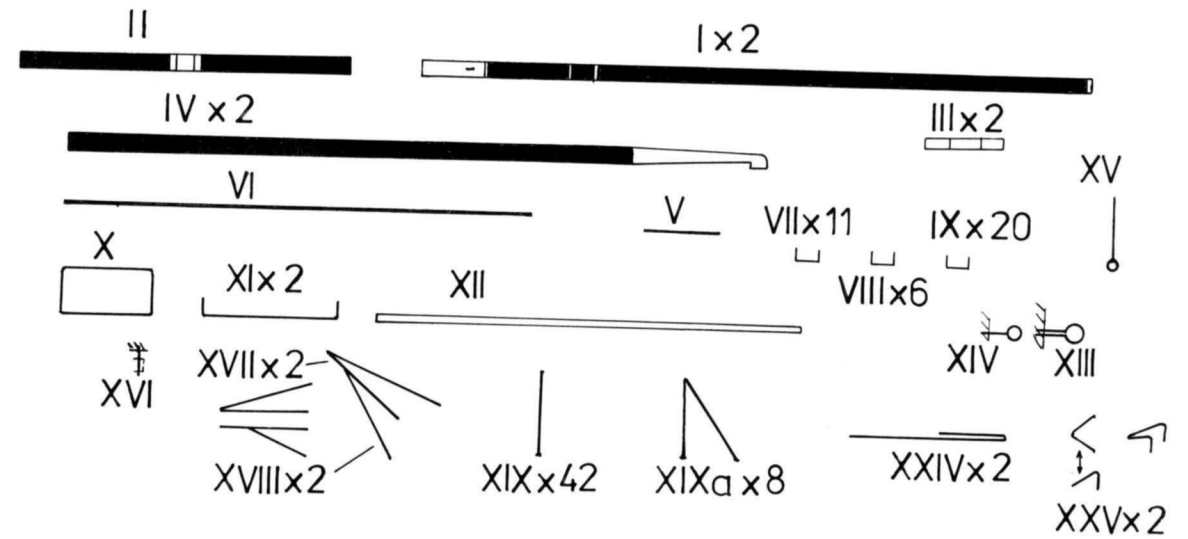
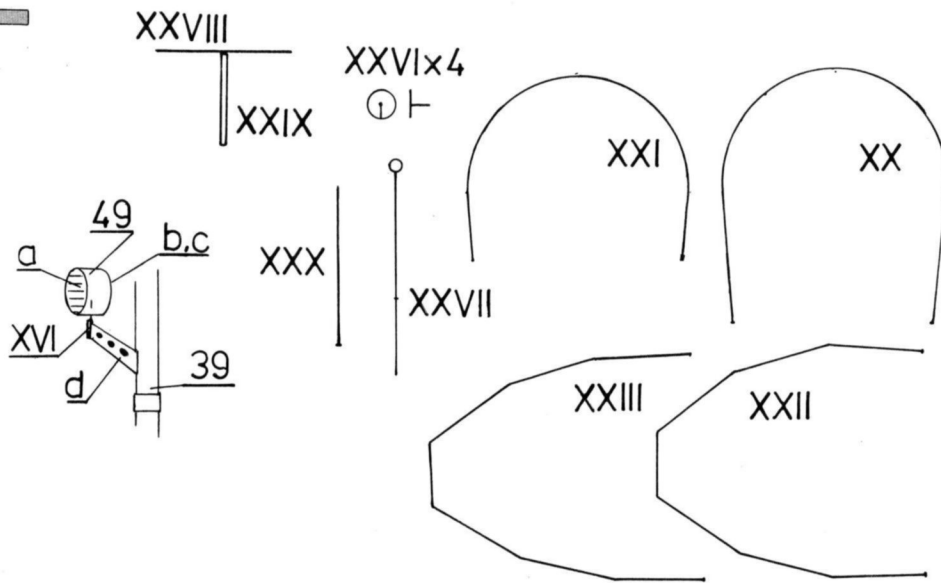
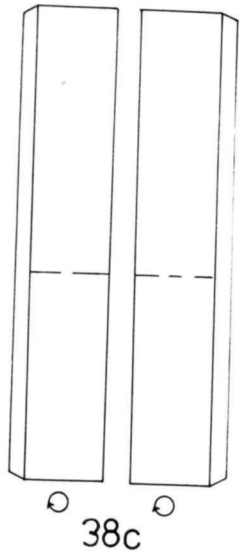
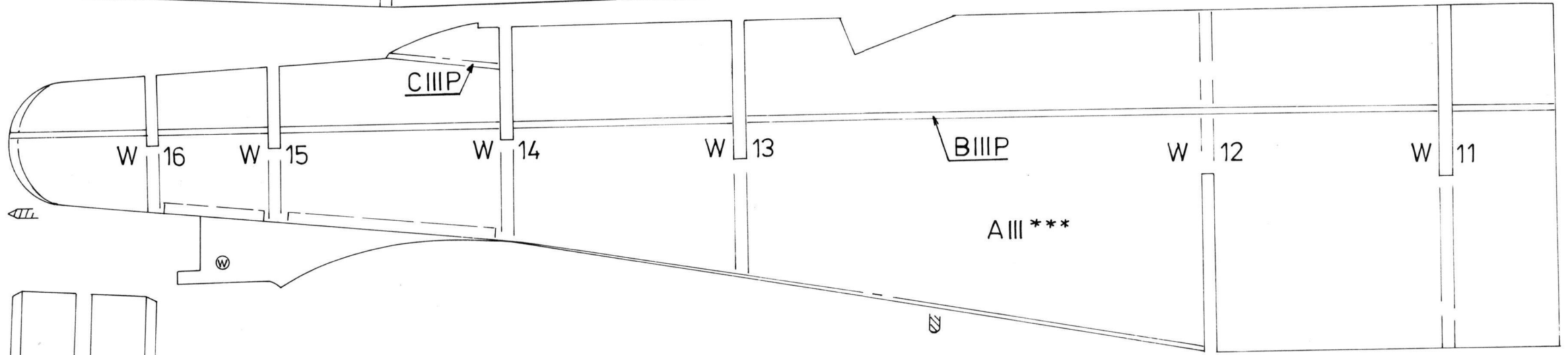
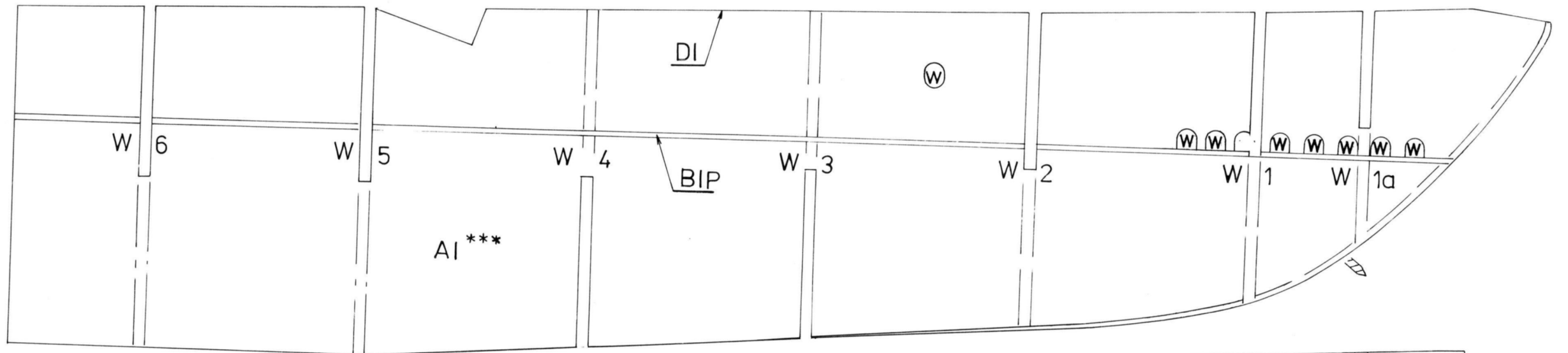
W latach II wojny światowej amerykańskie okręty podwodne malowano generalnie na dwa sposoby.

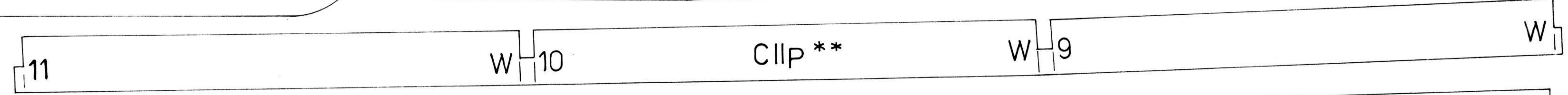
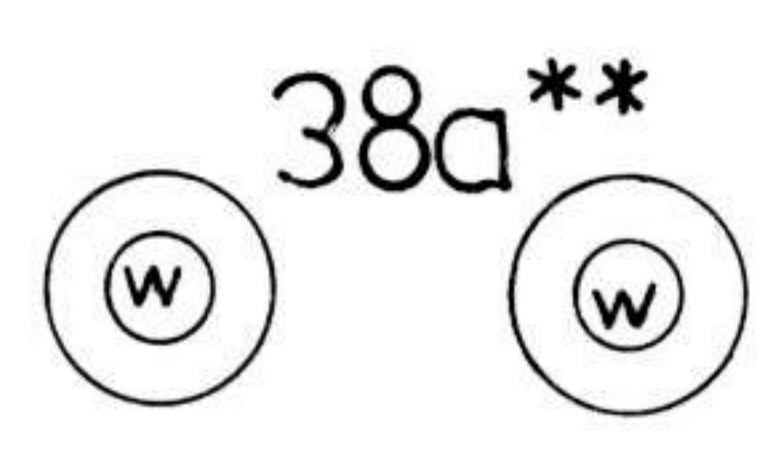
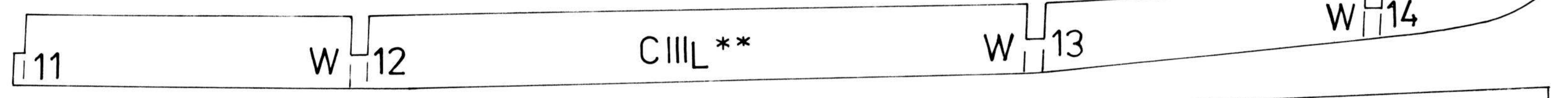
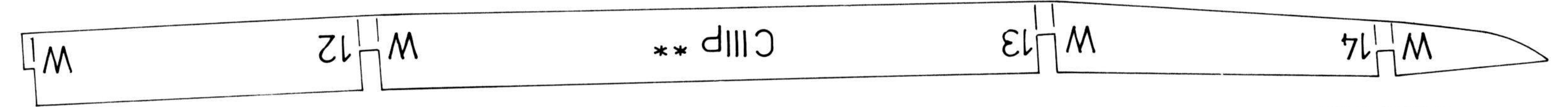
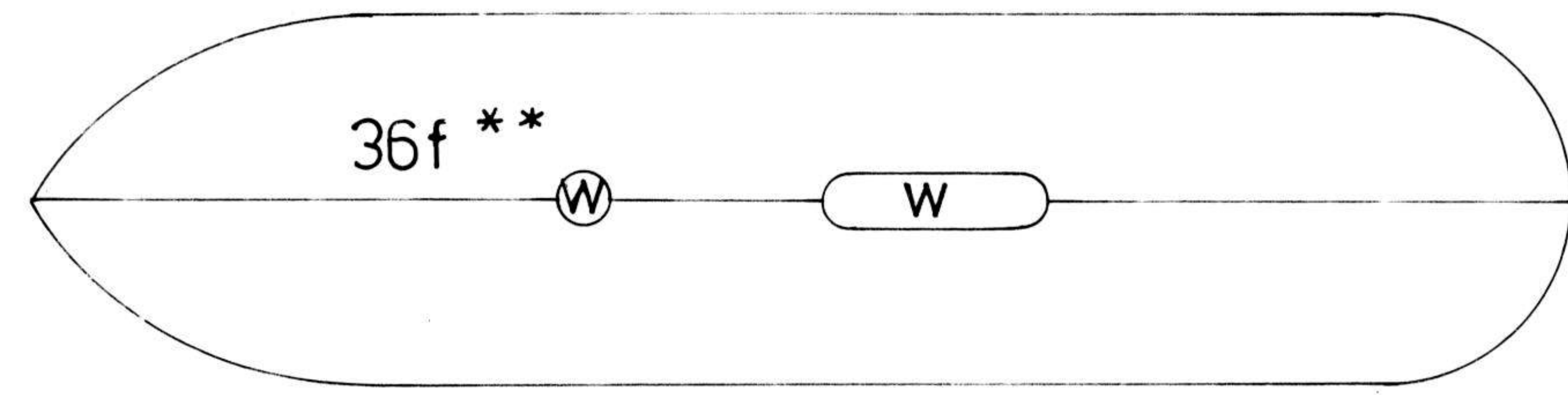
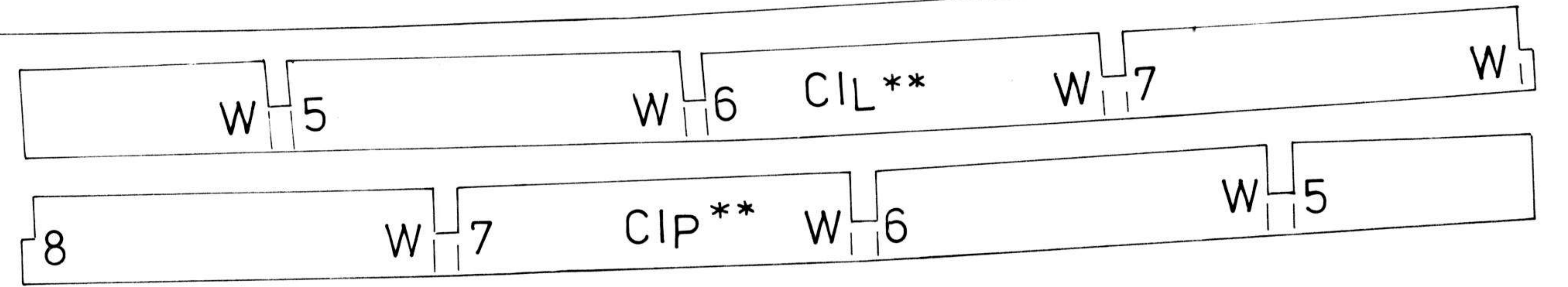
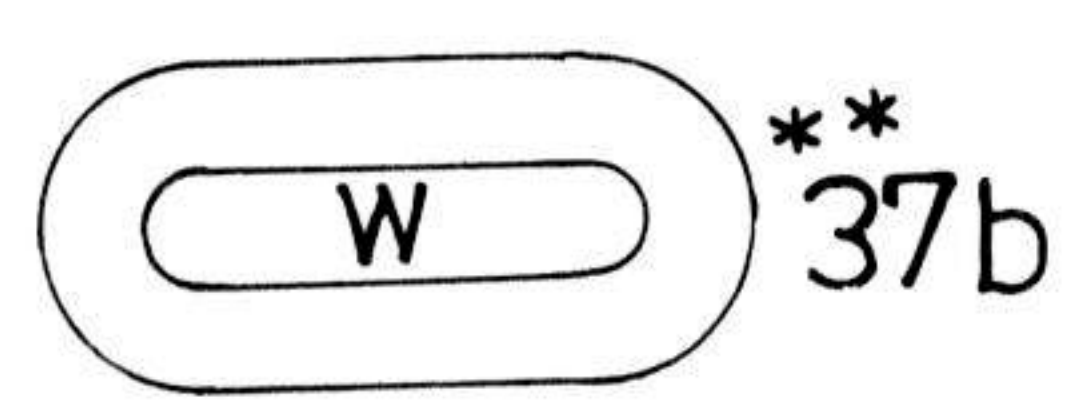
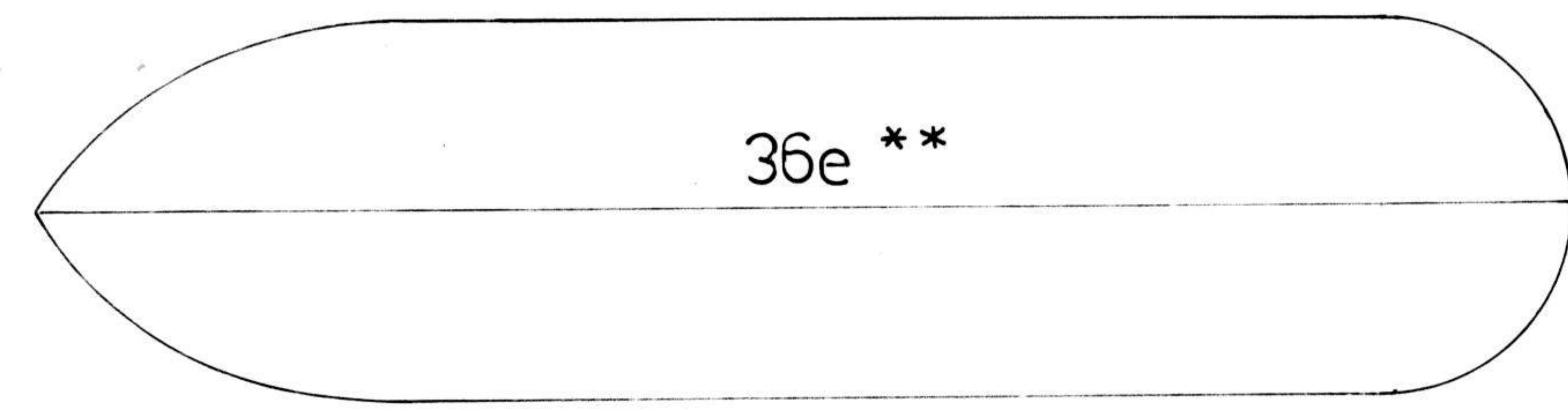
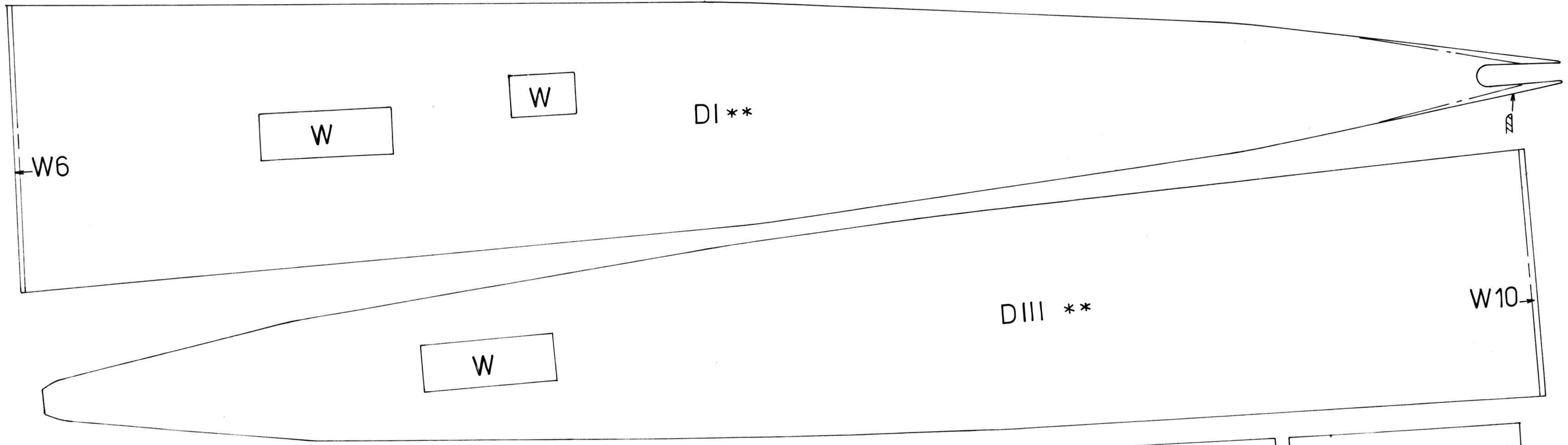
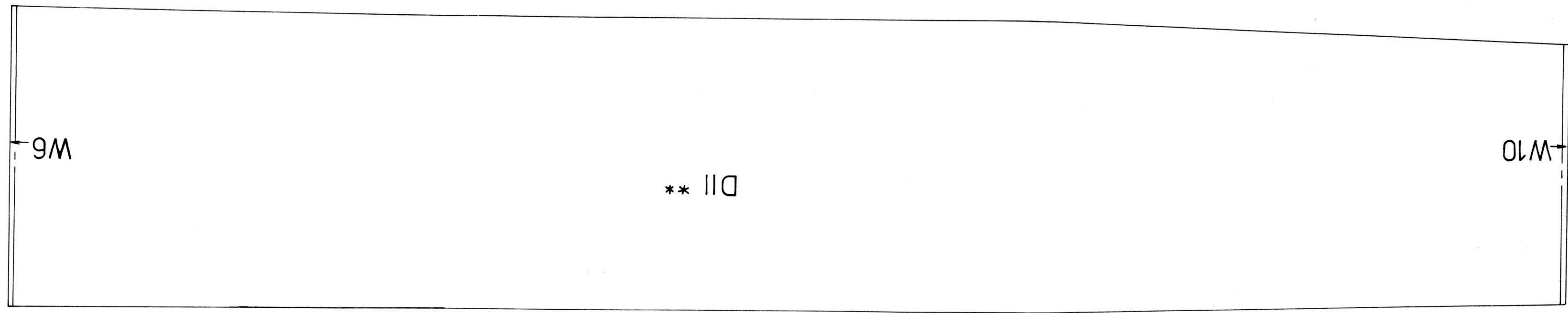
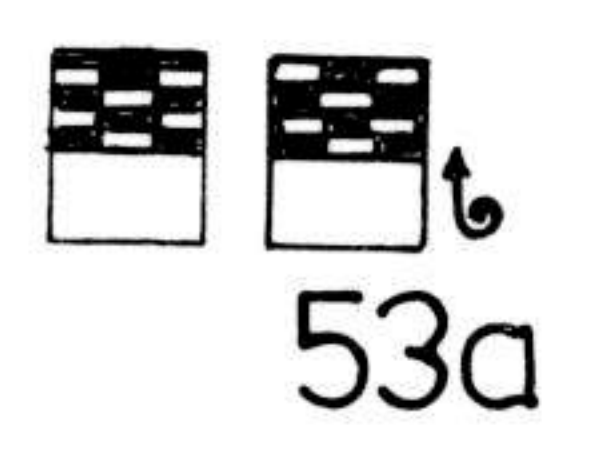
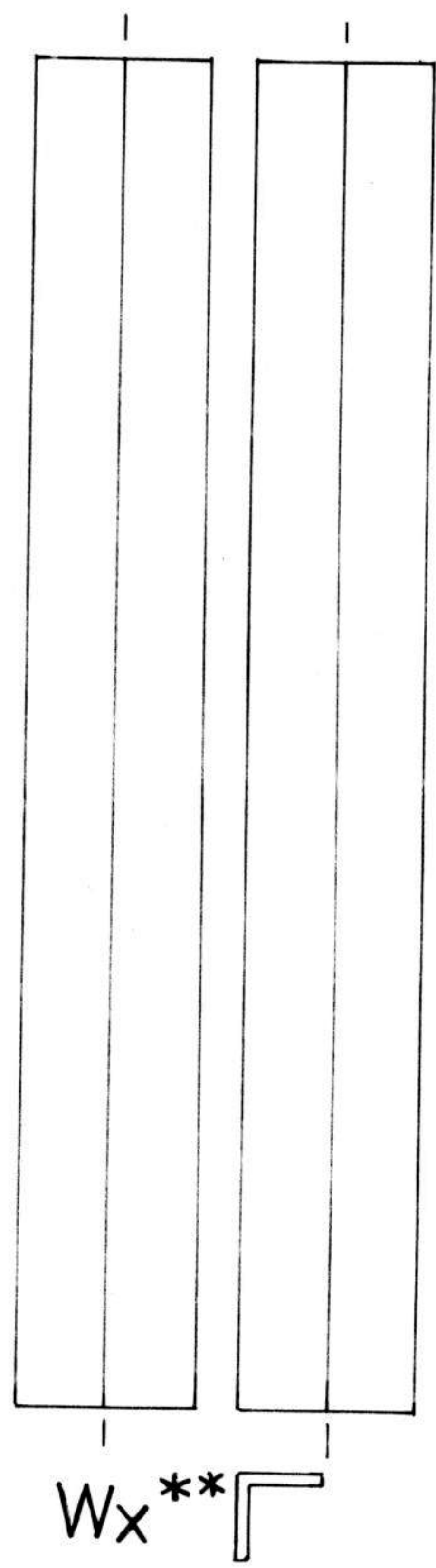
W początkowym okresie wojny cały okręt malowano na kolor czarny lub ciemnograny.

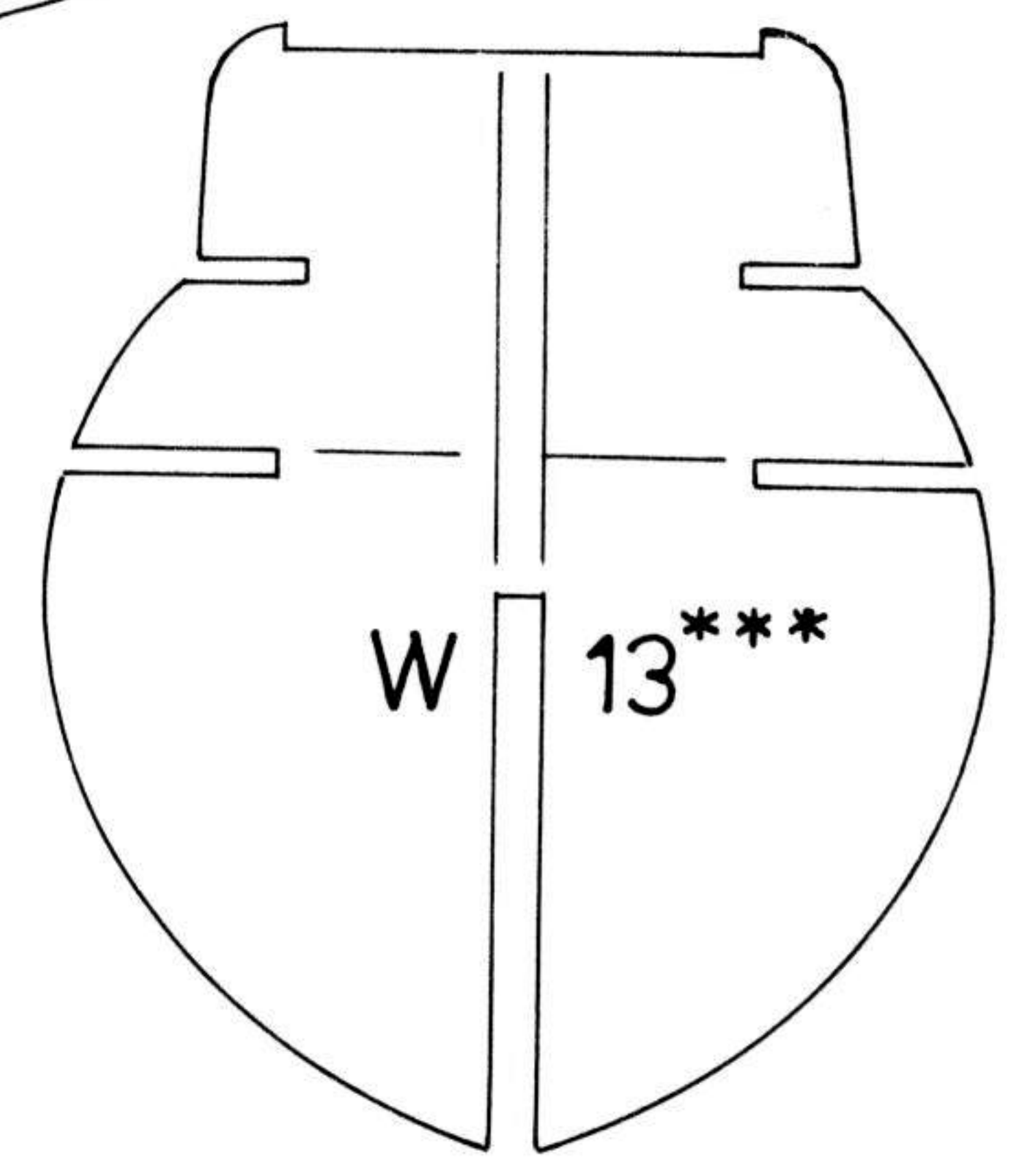
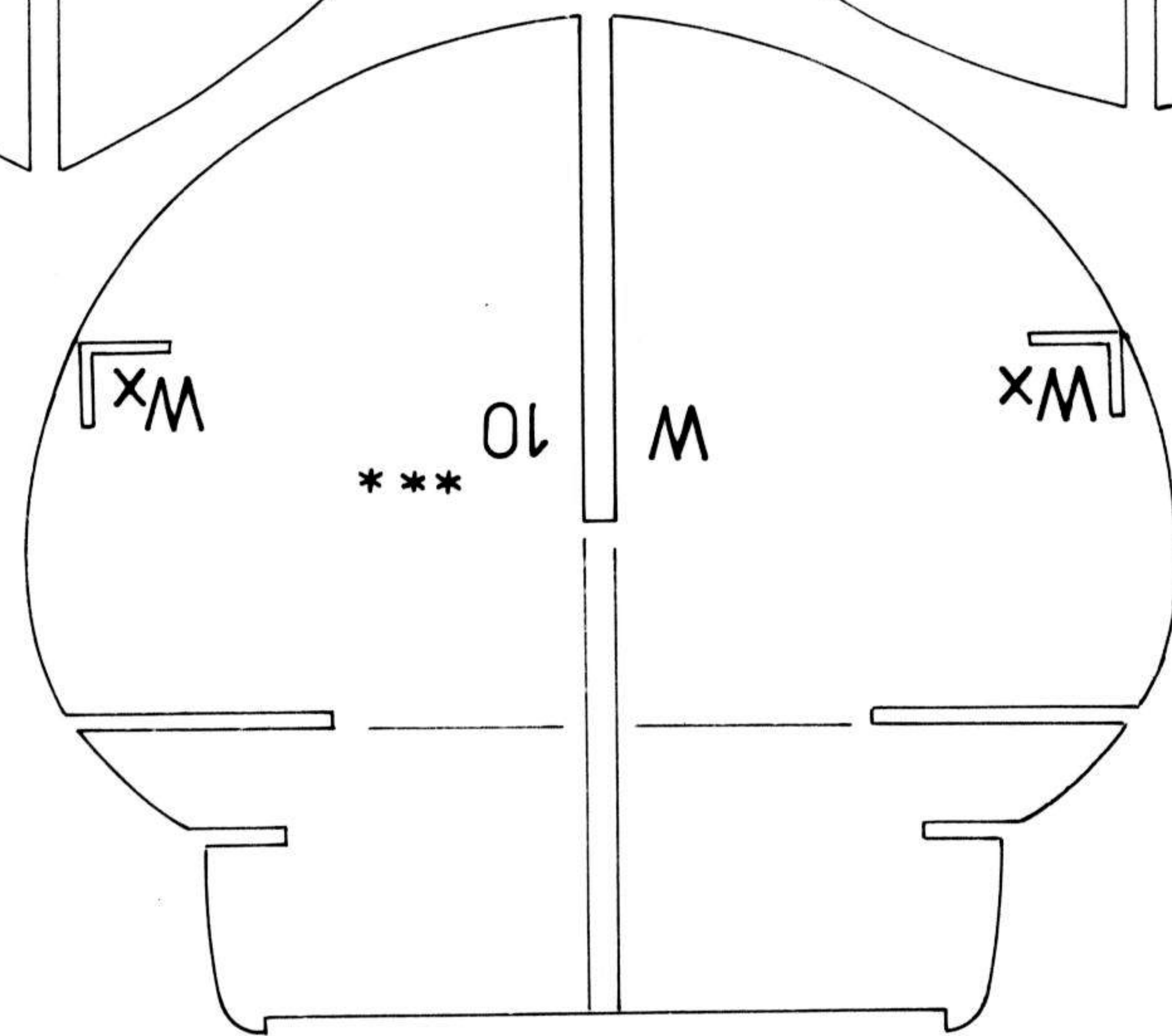
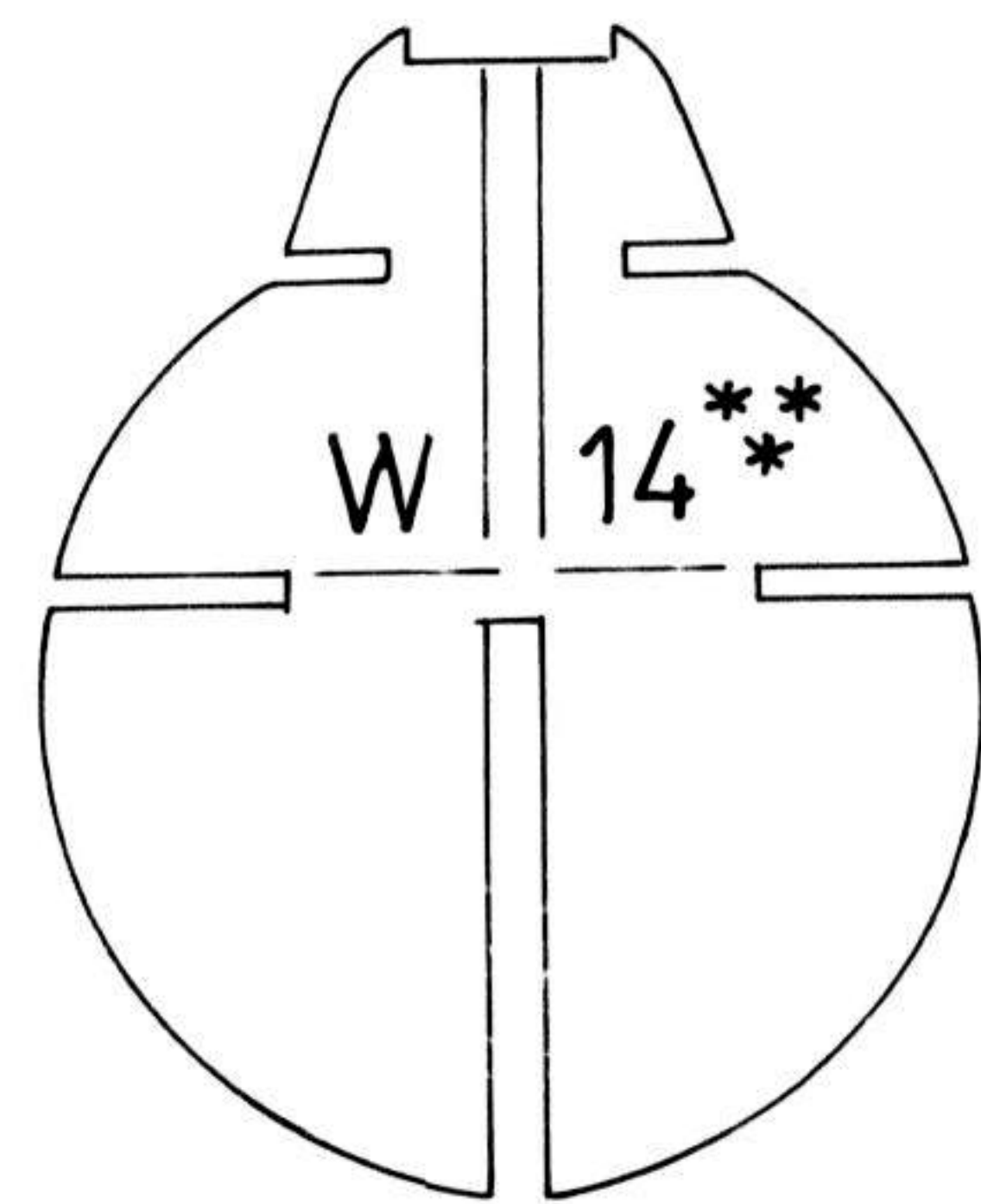
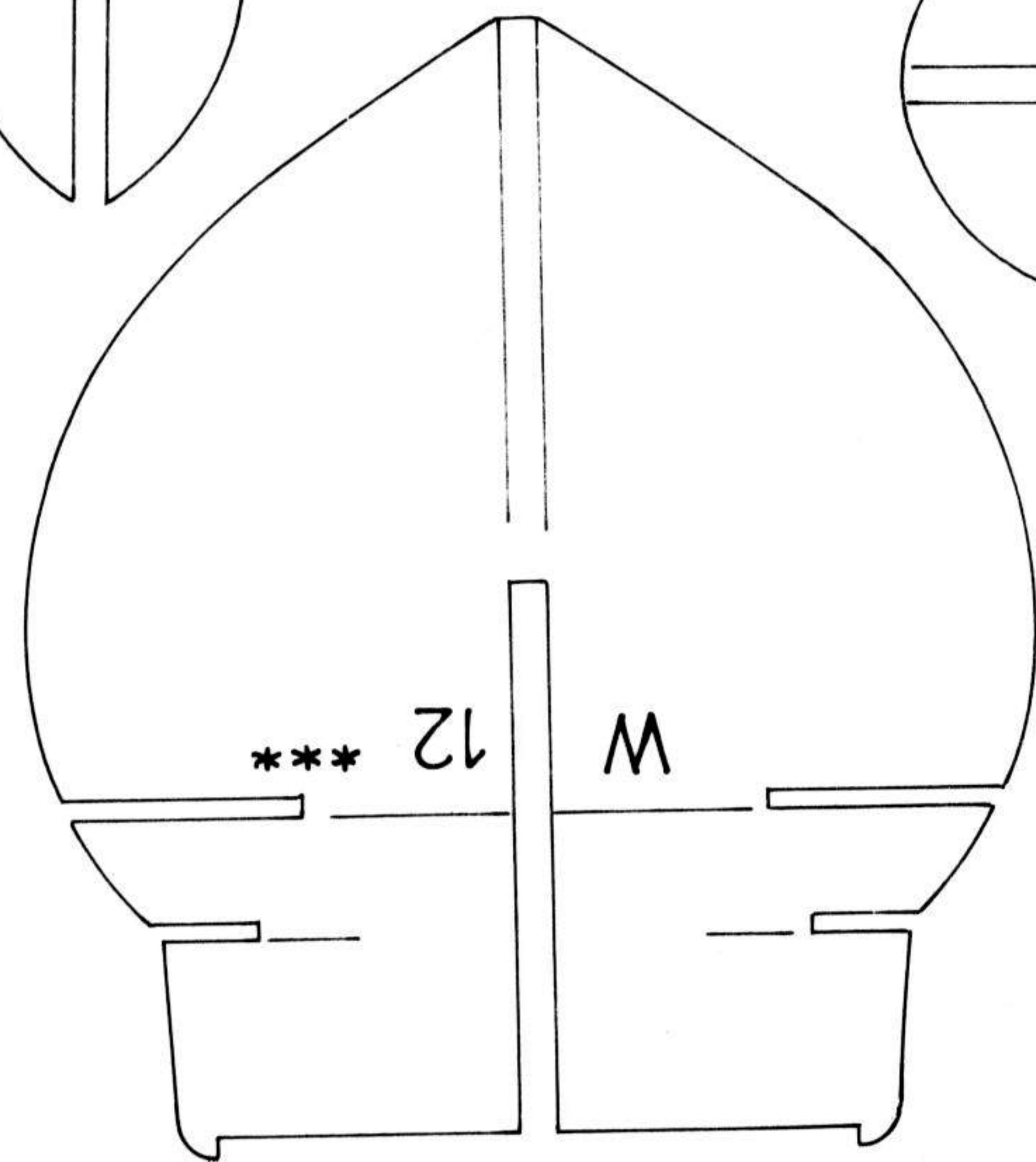
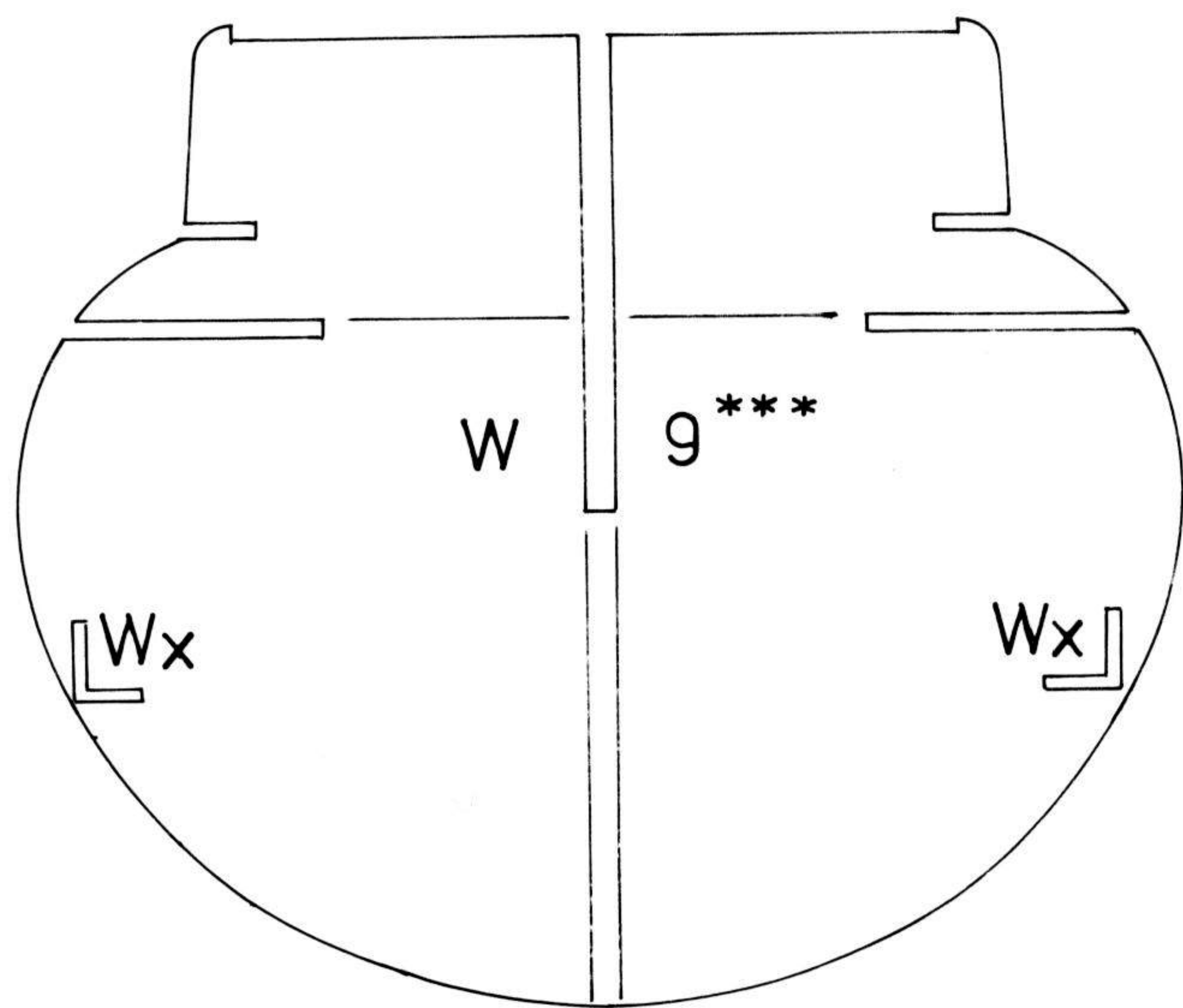
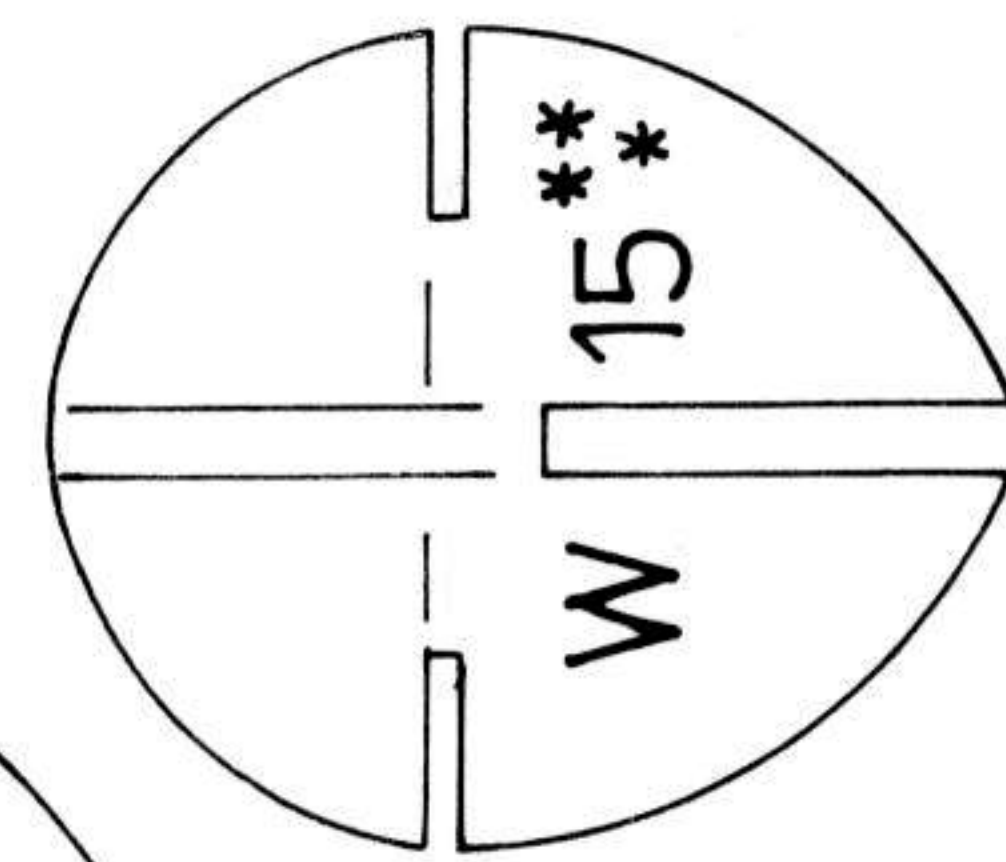
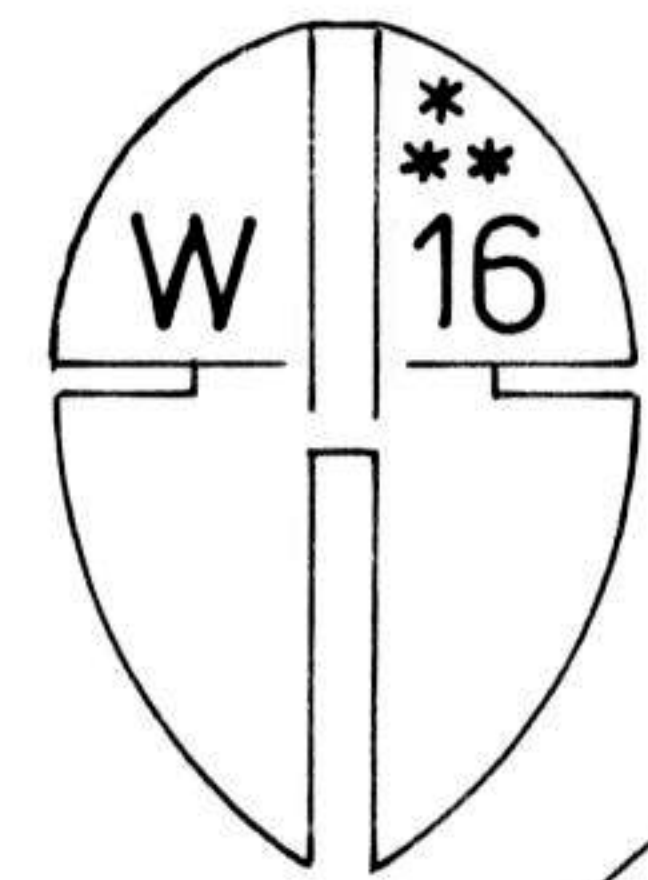
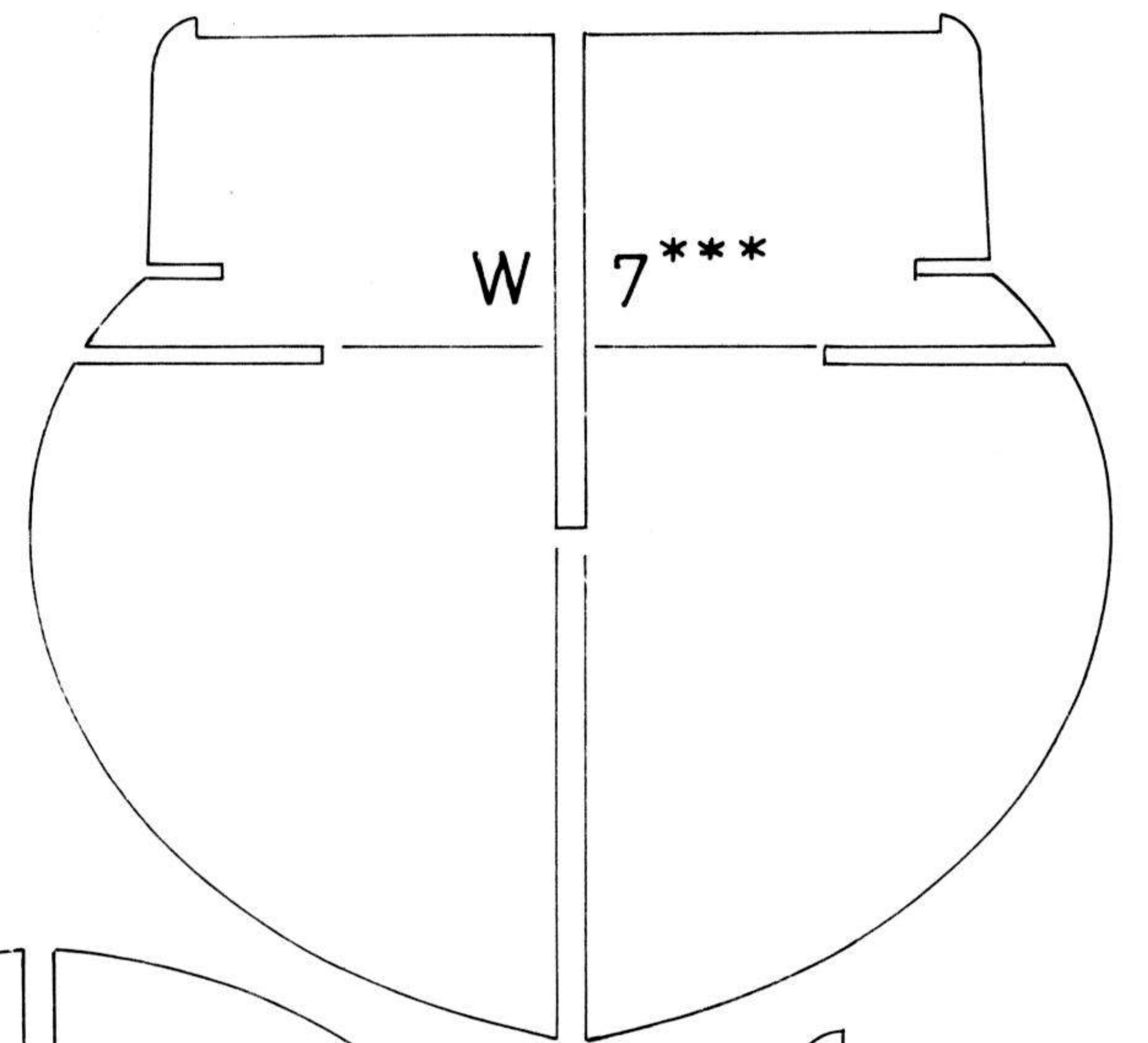
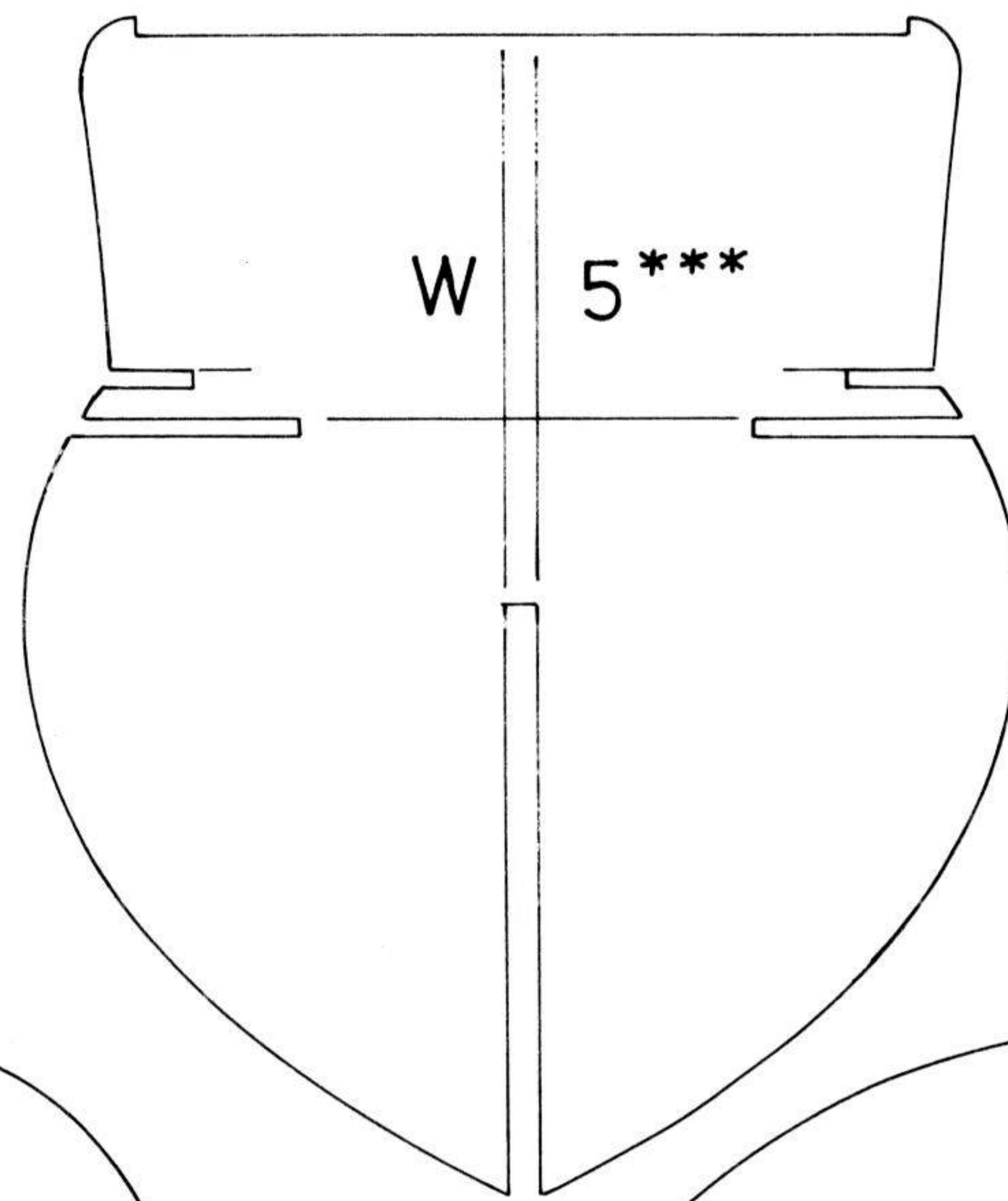
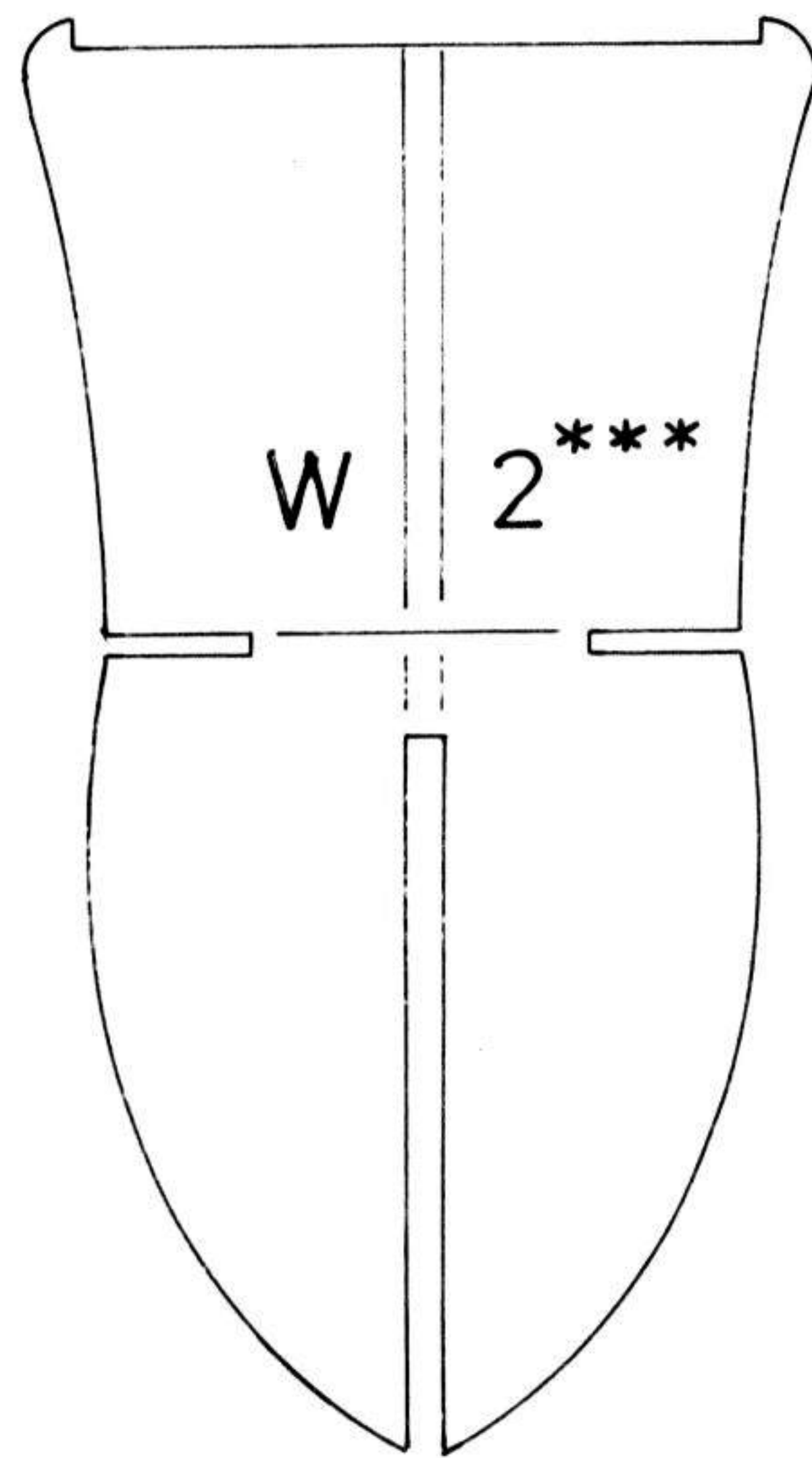
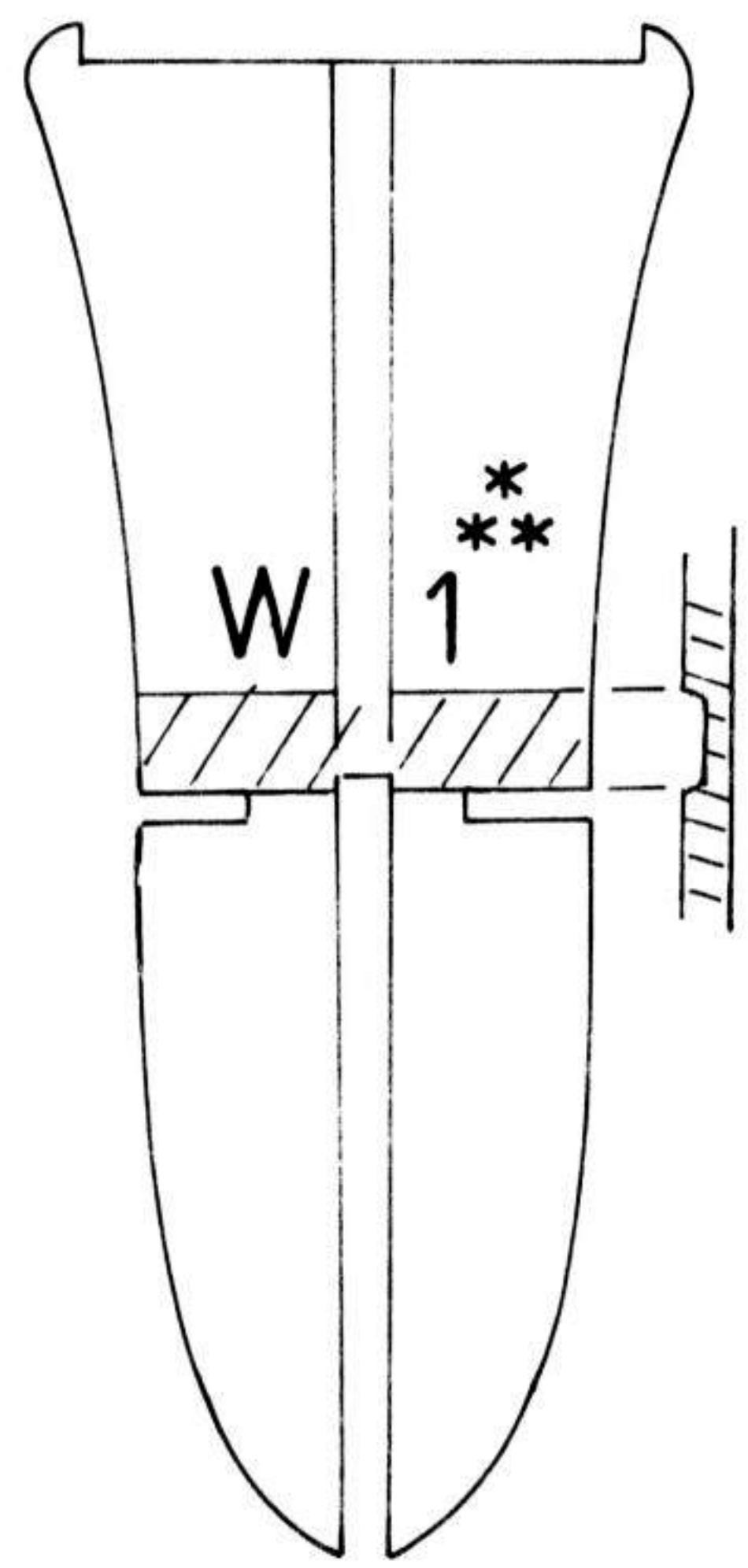
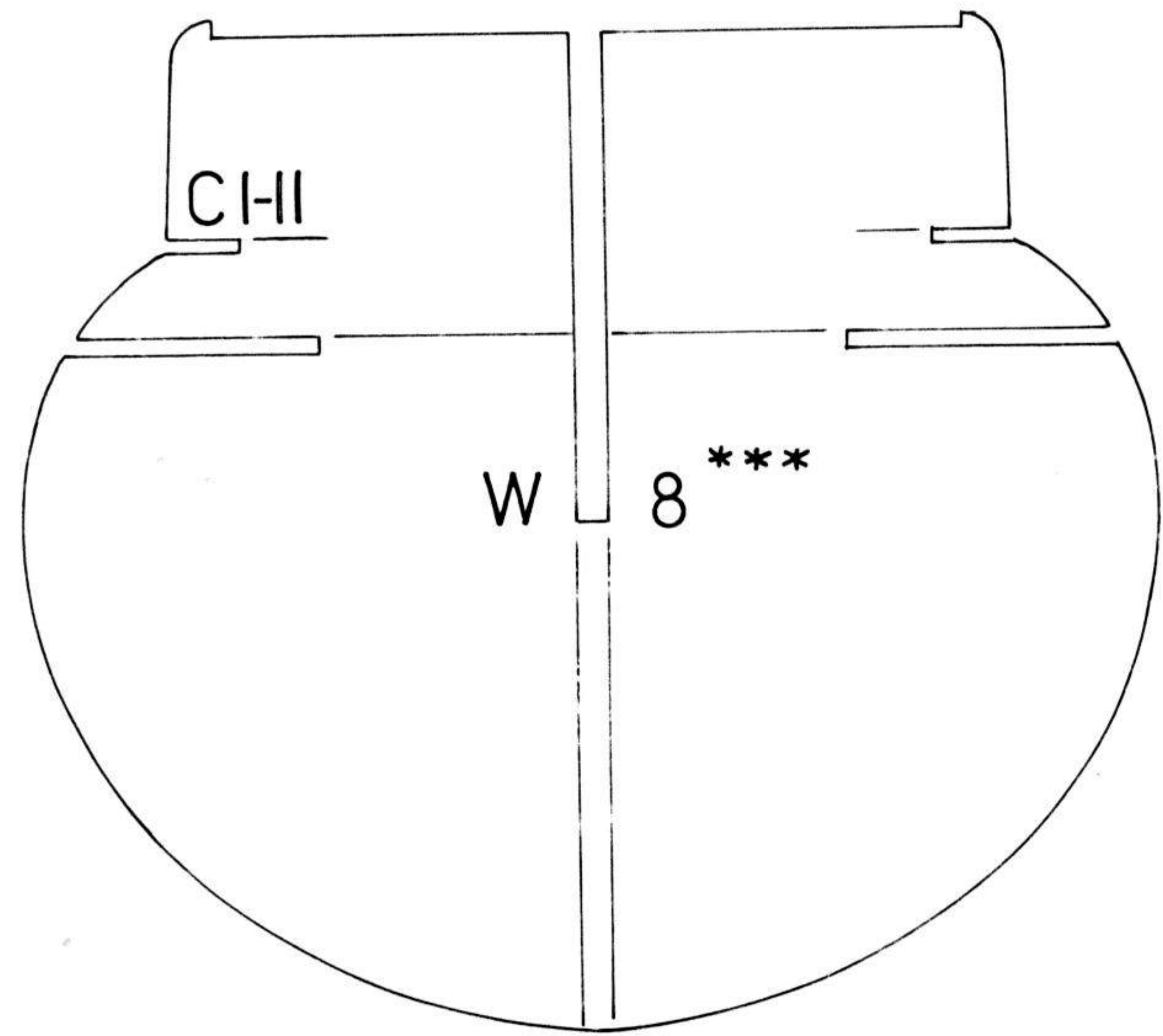
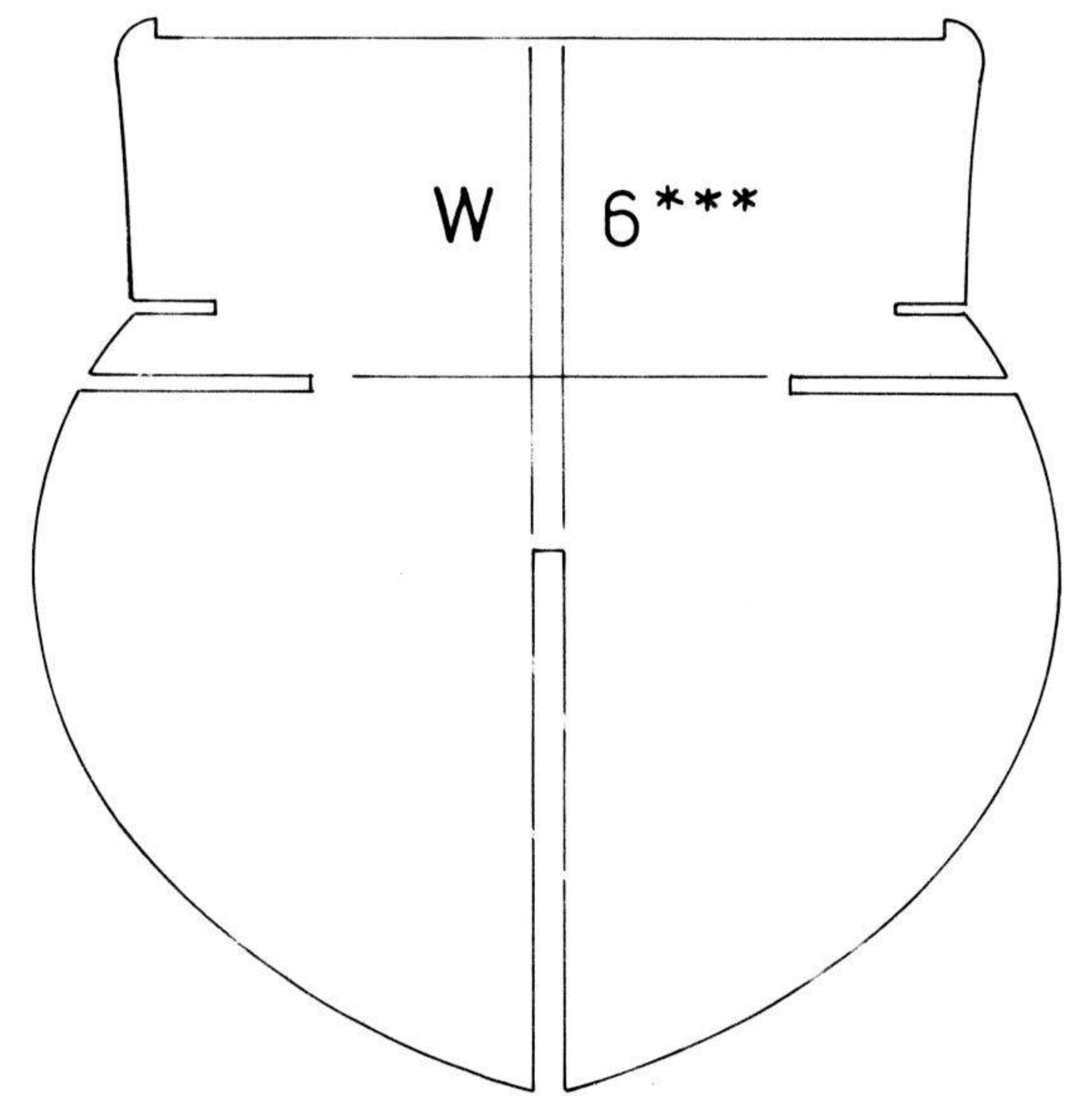
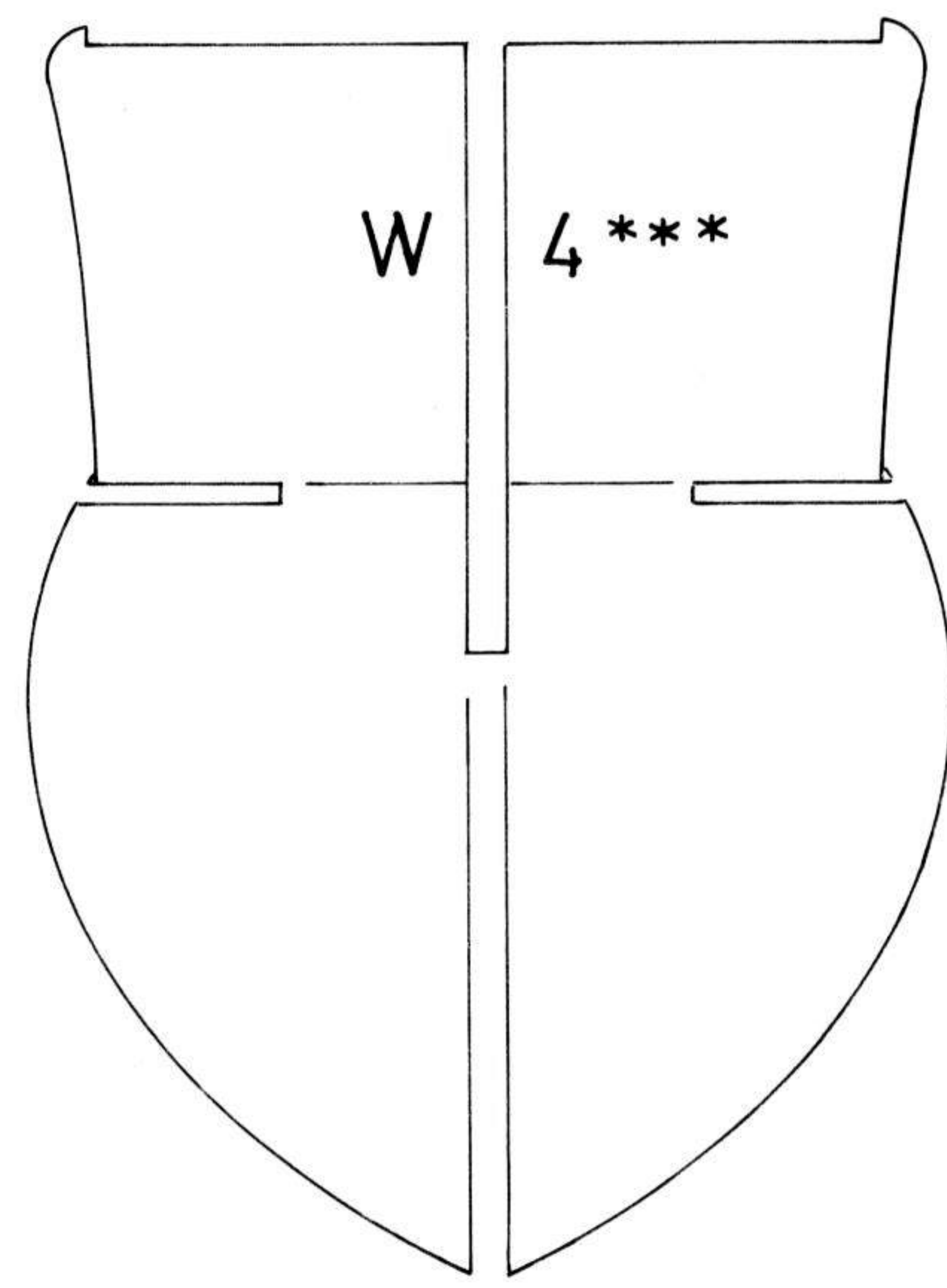
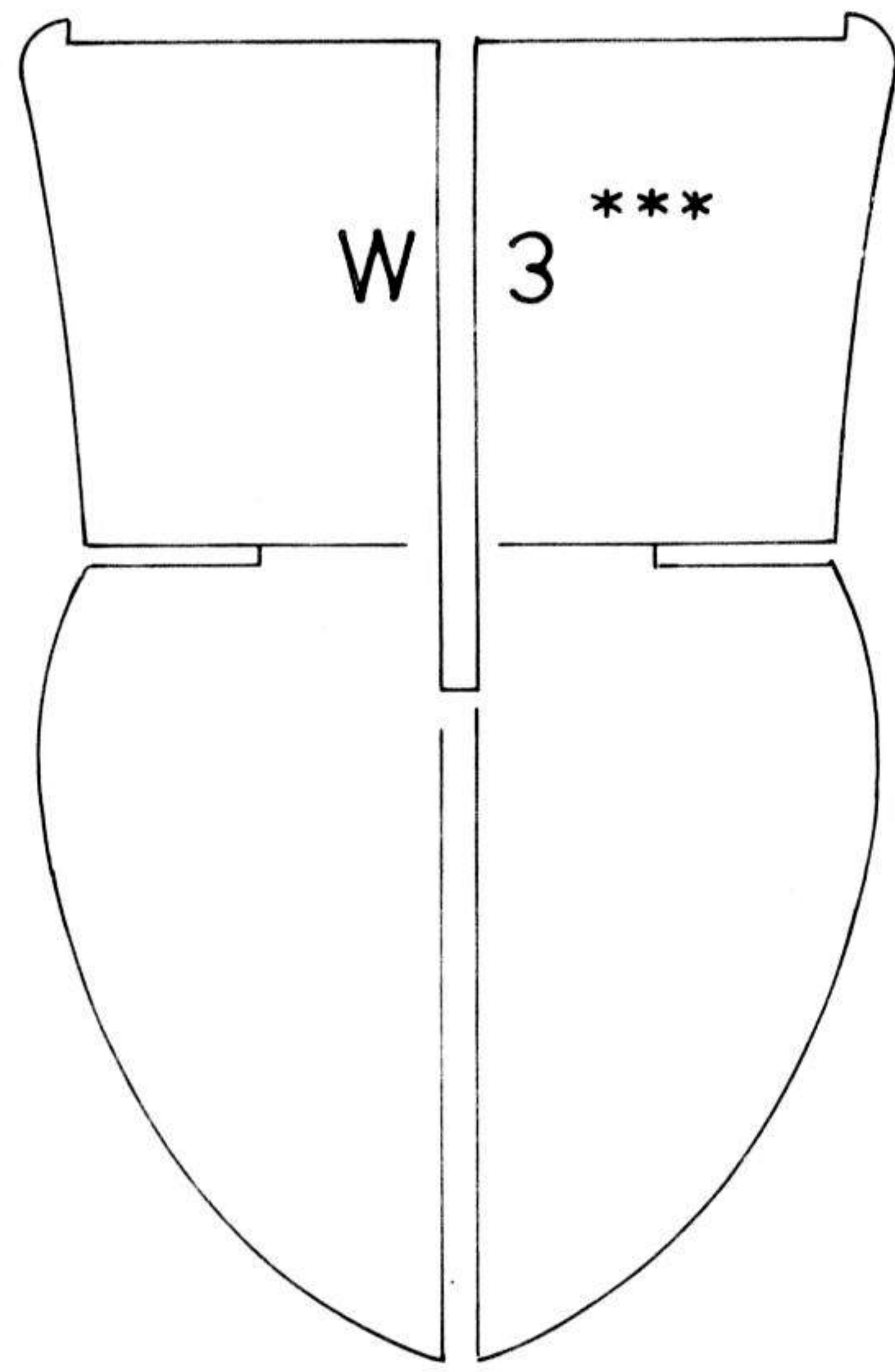
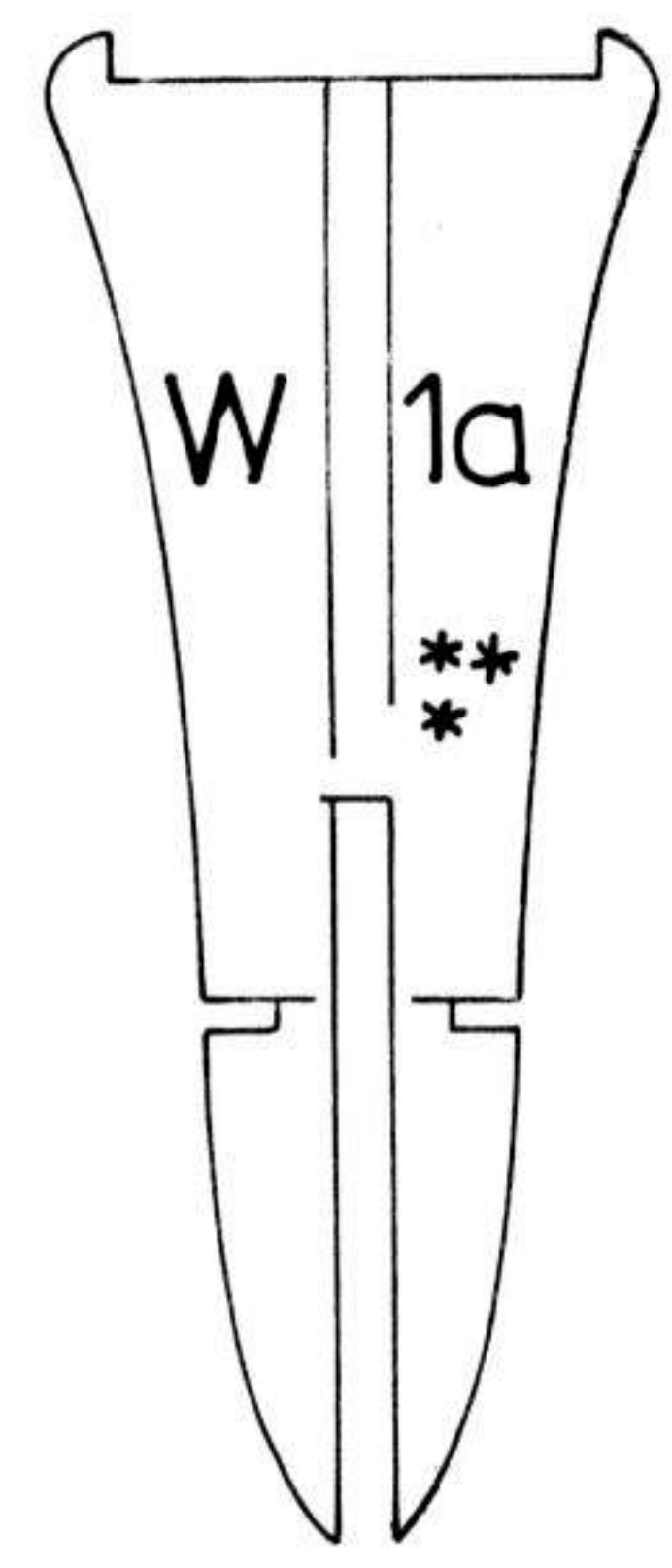
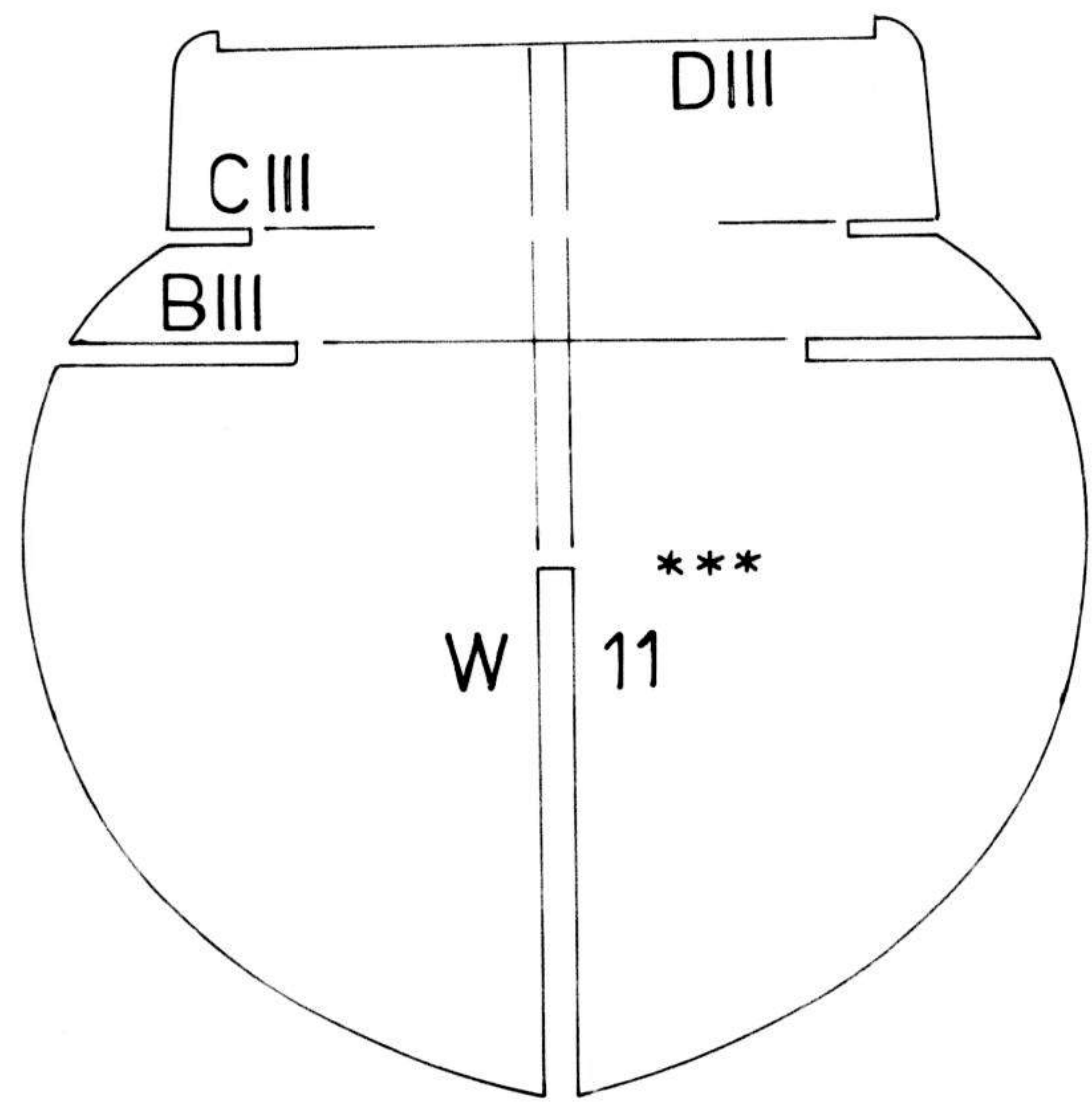
W połowie 1944 roku wprowadzono dwie odmiany kamuflażu czarno-szarego – poszycie dna i pokład malowano na czarno, natomiast część nawodna kadłuba przechodziła z czarnej rufy w coraz jaśniejszy szary dziób.

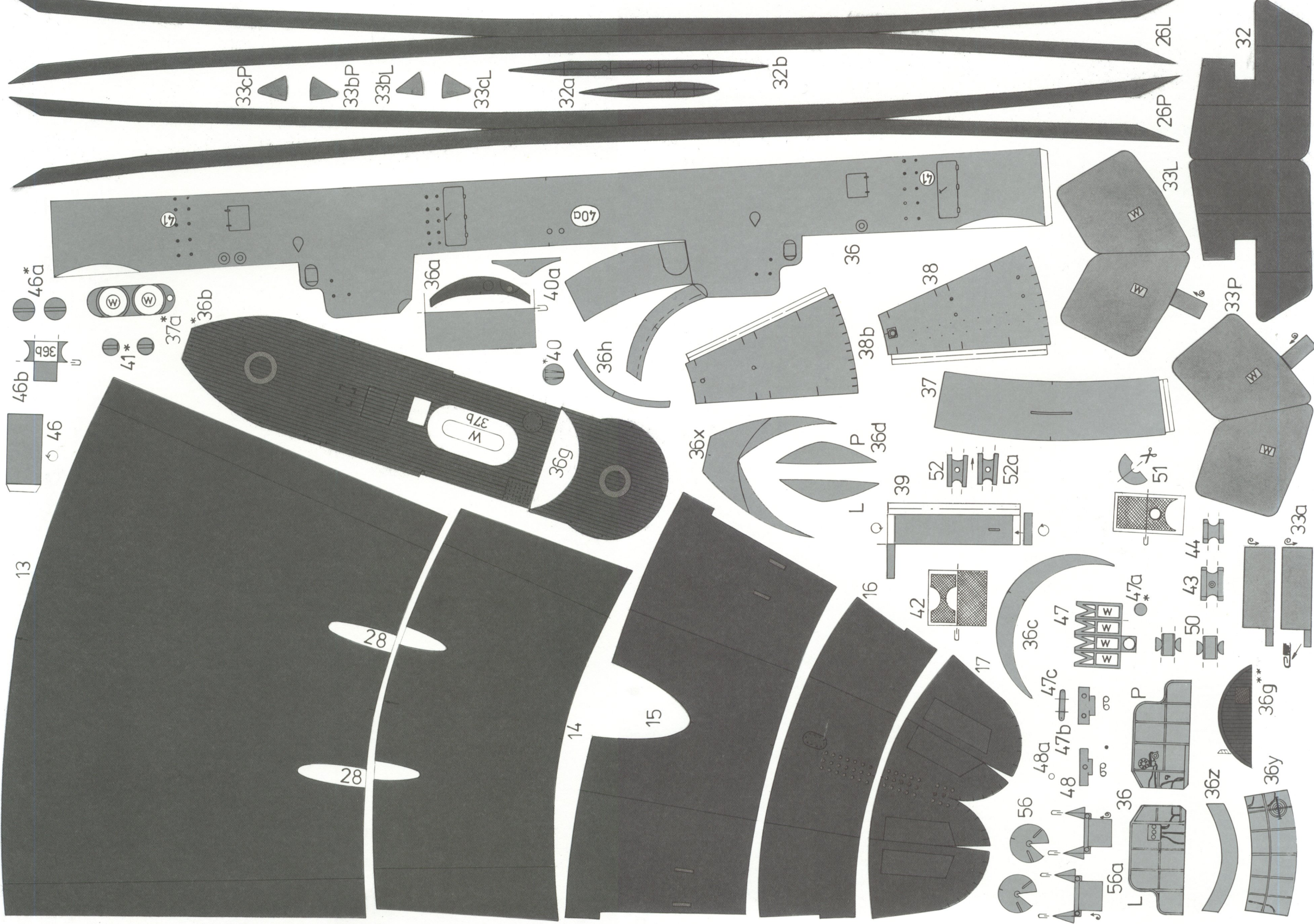
W czasie eksploatacji farba ulegała ścieraniu i już po 3-4 miesiącach kamuflaż tracił swą intensywność – stawał się jaśniejszy.

33cP
33bP
33bL
33cL

32a
32b

26L
26P

33L
32
33P

46b
46
41*
37a
36b
40a
40
36h

37b
W
36g
36x
L
P
36d

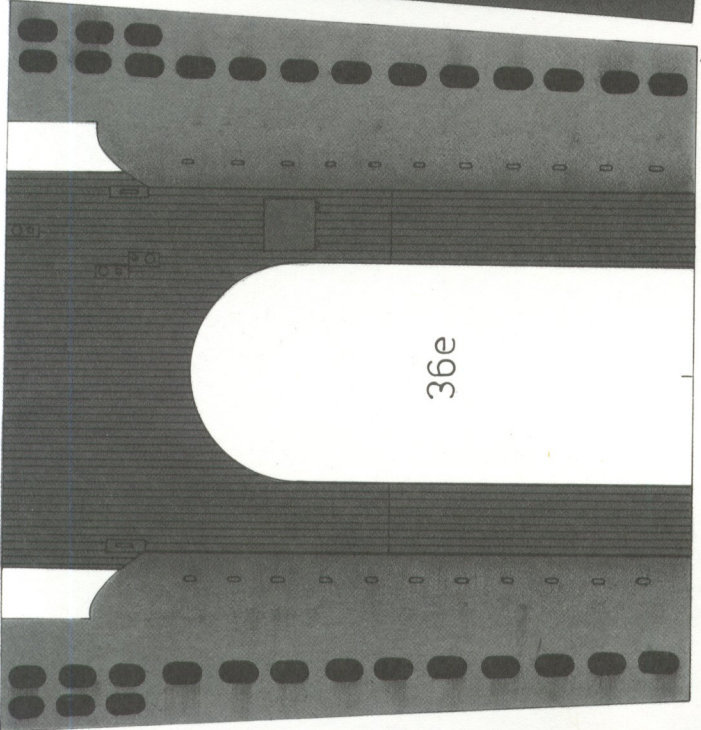
38
37
38b
39
52
52a

51
50
44
43
44
33a

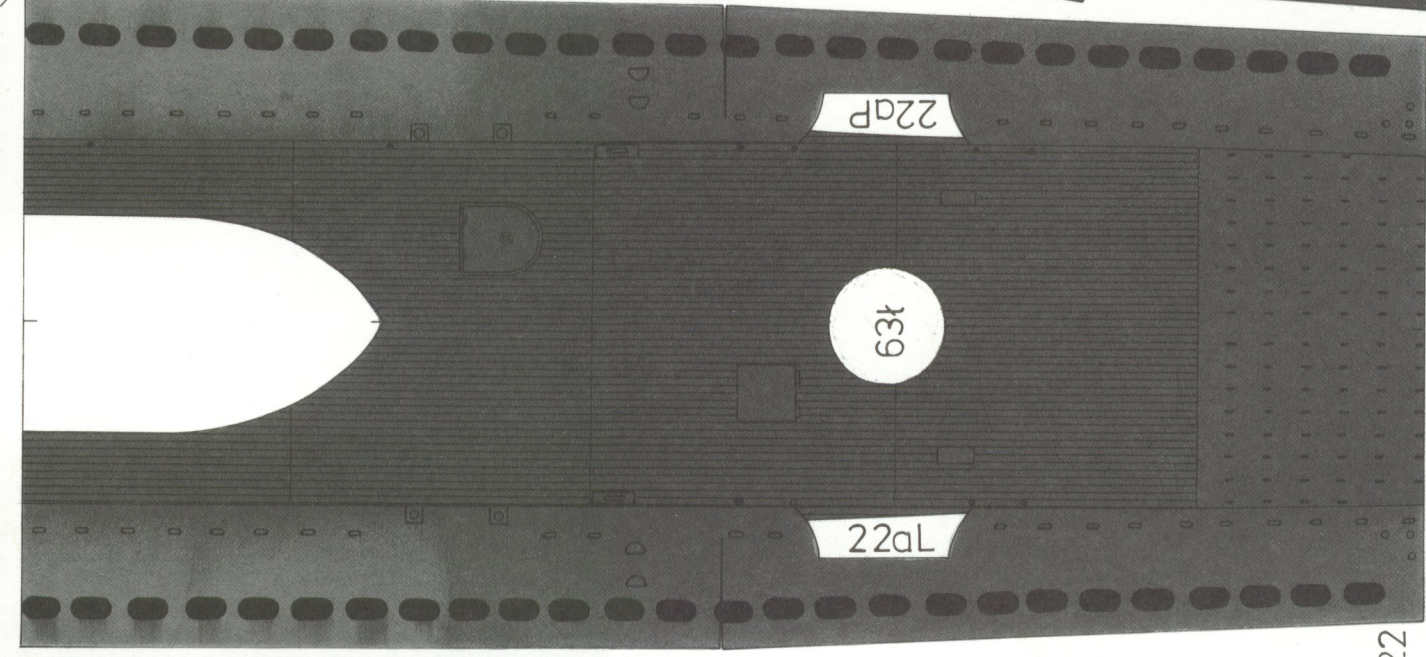
13
28
14
15
16
17
36c
47
47a
48
48a
47b
47c
56
36
56a
36
36z
36y
36g**

42
36c
47
47a
48
48a
47b
47c
56
36
56a
36
36z
36y
36g**

36e

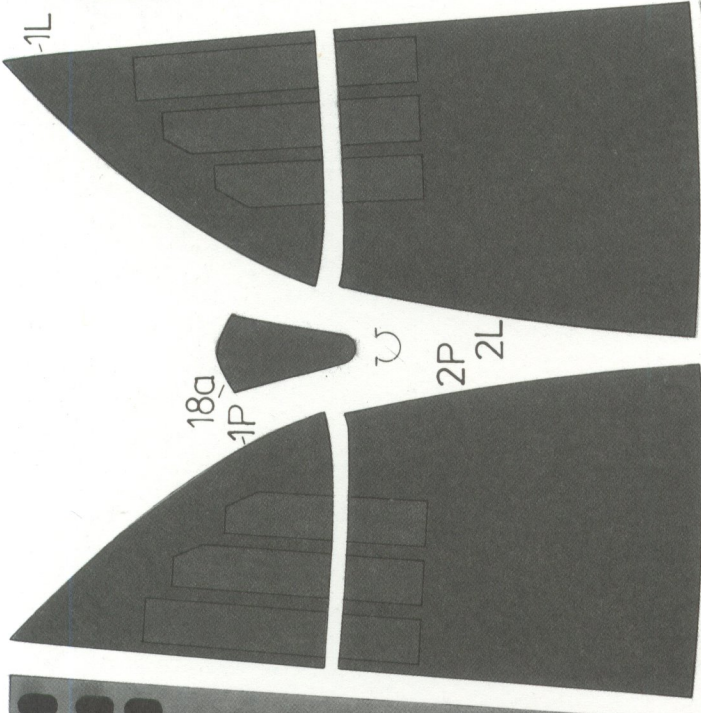

63t

22aL

22aP

22

18a

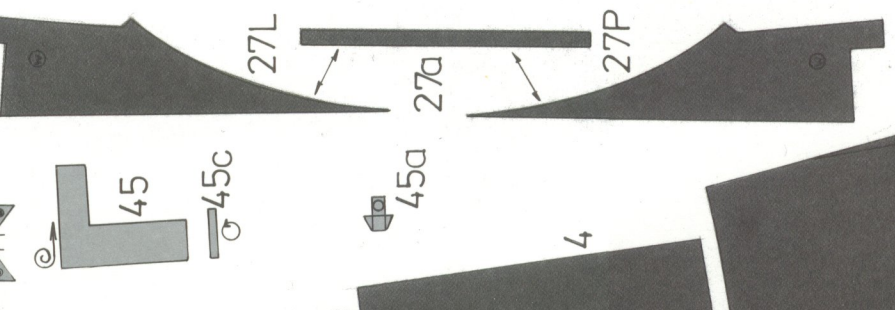
1P

2P

2L

1L

3

45

45c

49

49a

49b*

49c

49d

27L

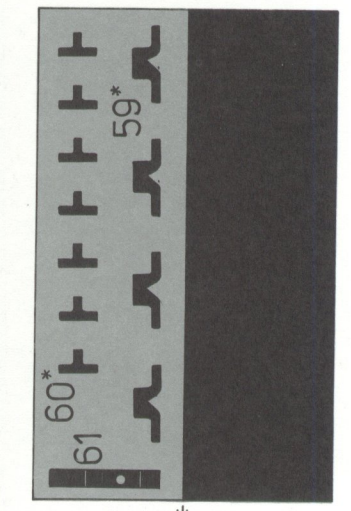
27a

27P

4

5

6

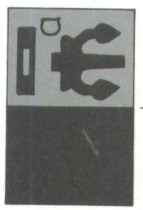

60*

61

59*

7

55*

57c

58

57

58a

57a*

*57d

49

49a

49b*

49c

49d

45

45c

27L

27a

27P

4

5

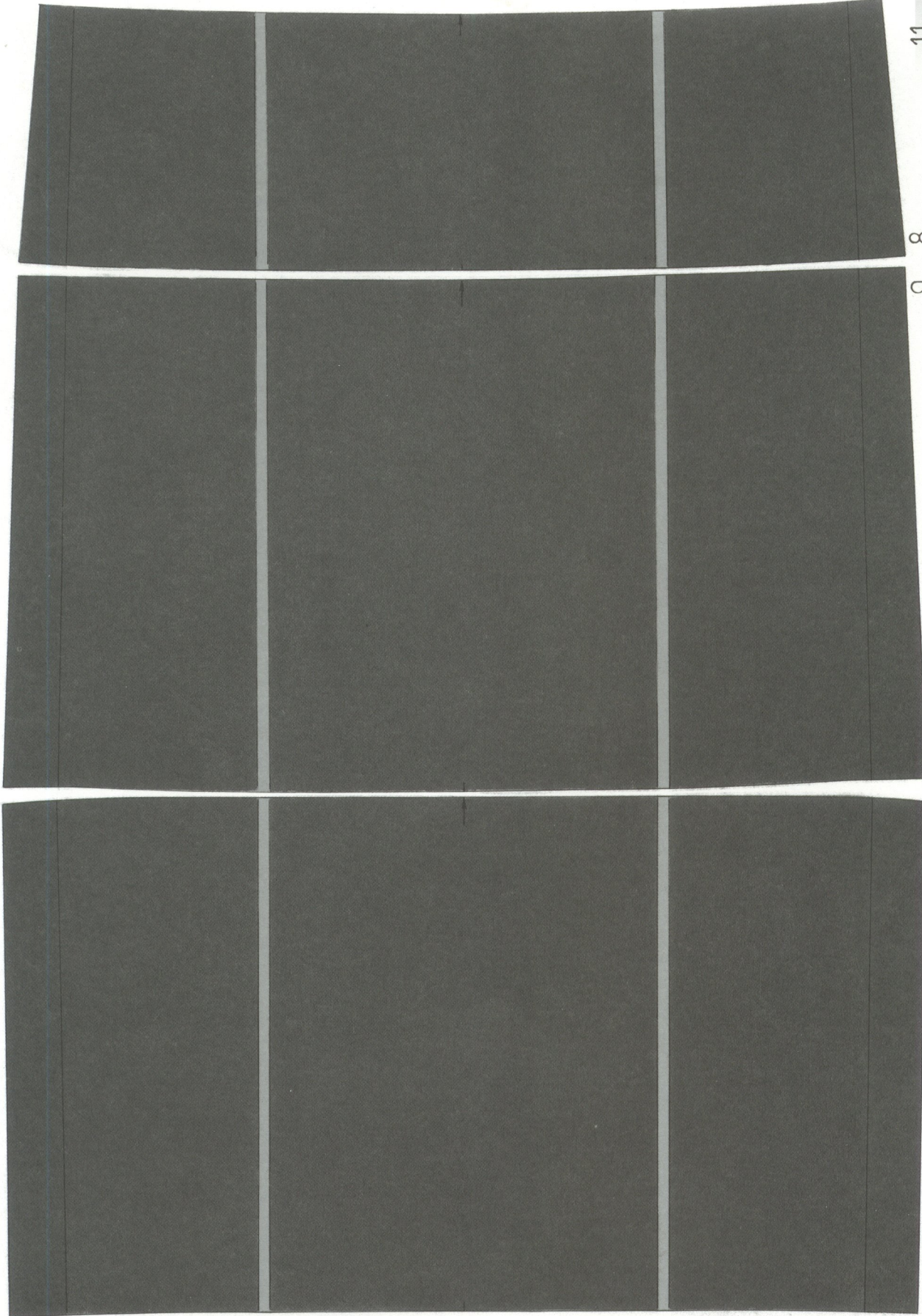
6

60*

61

59*

7

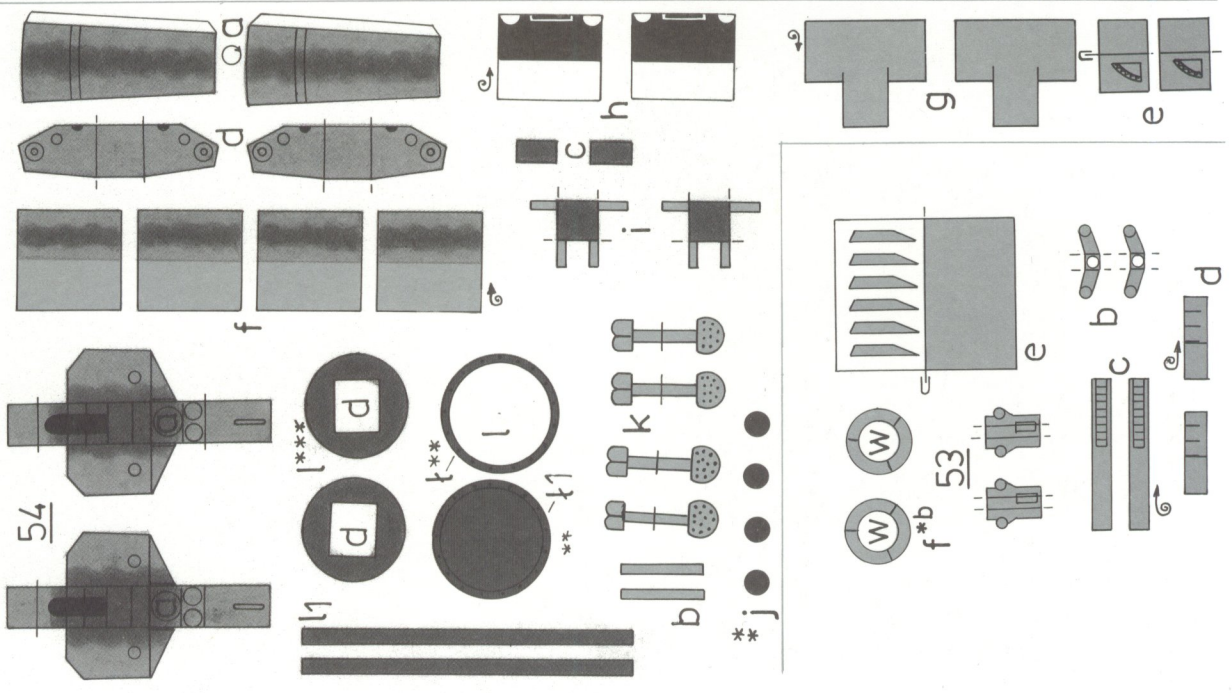
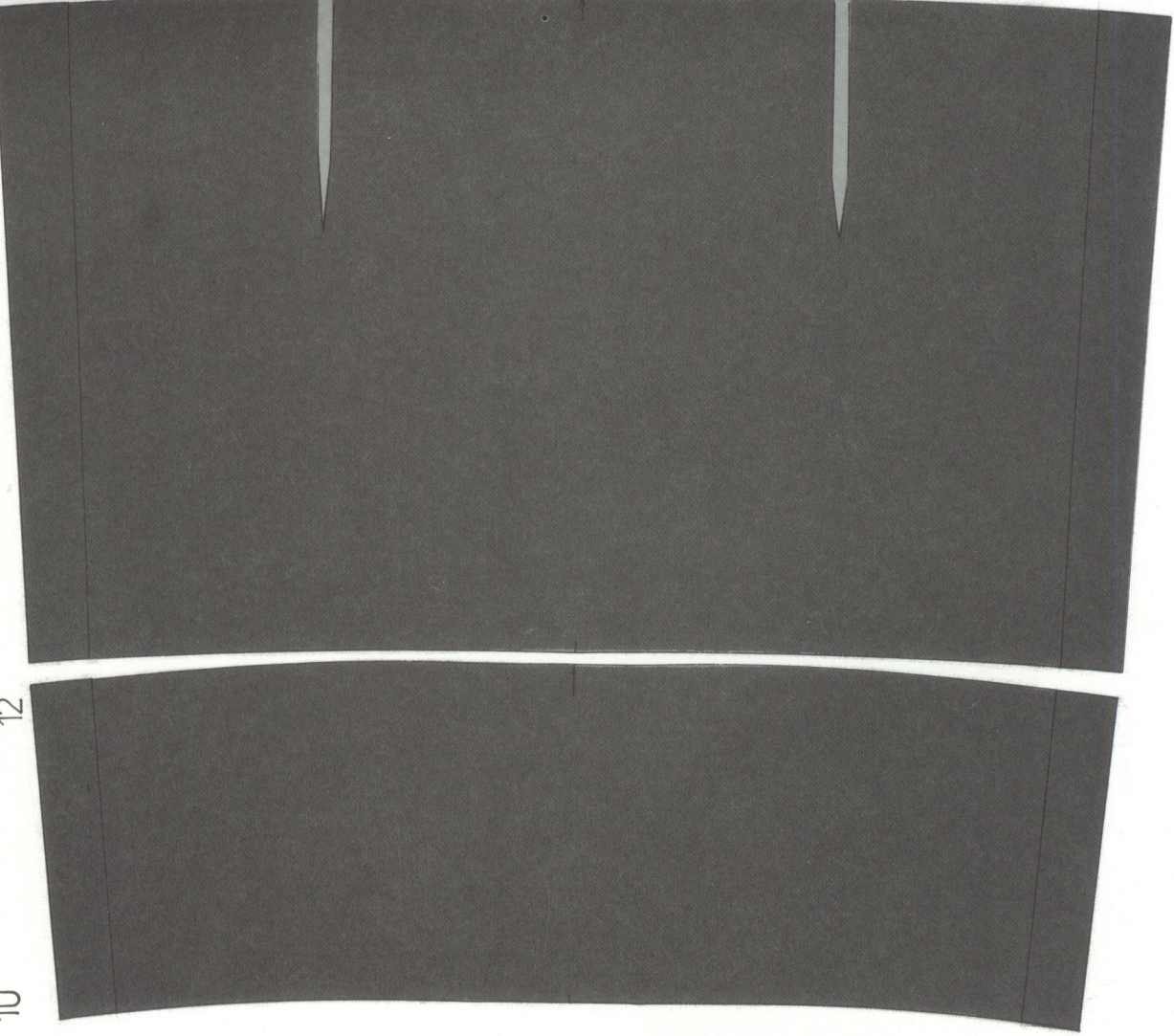
11

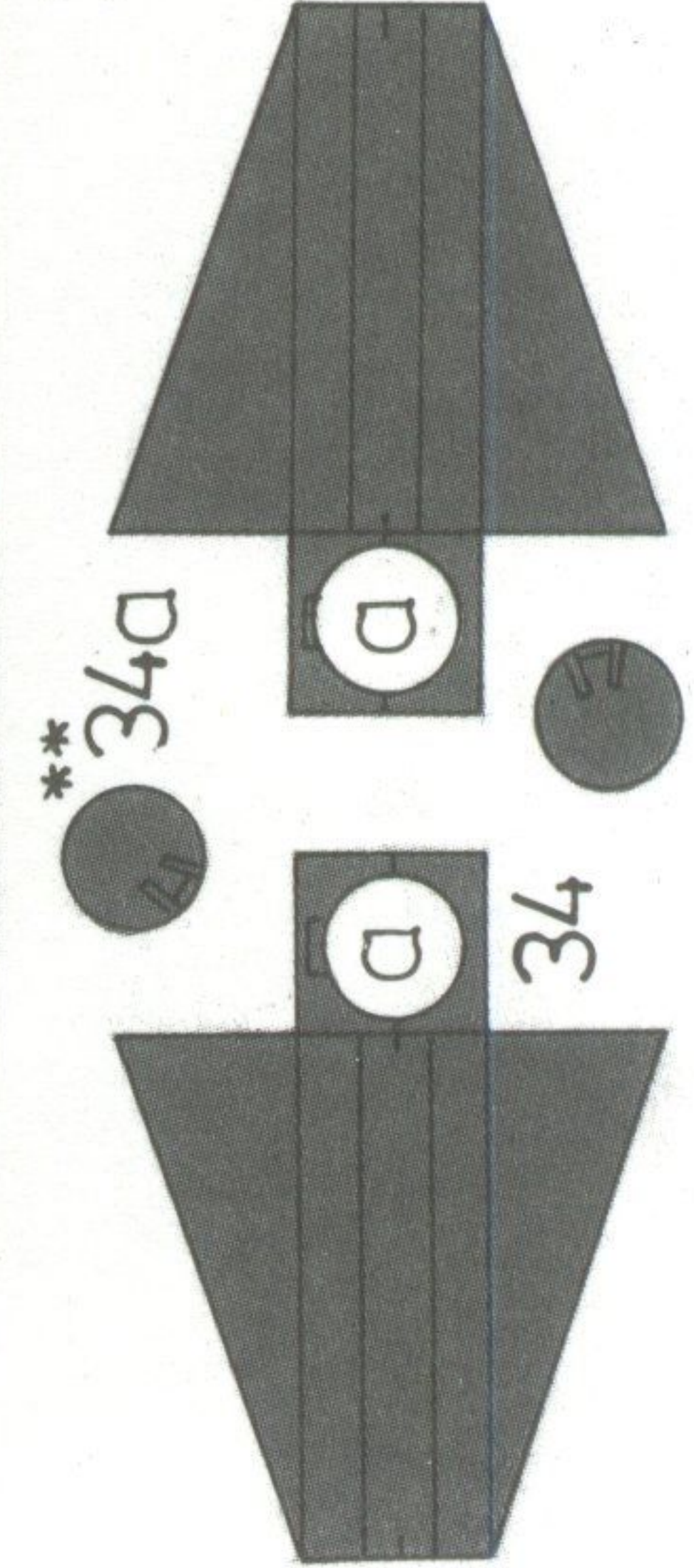
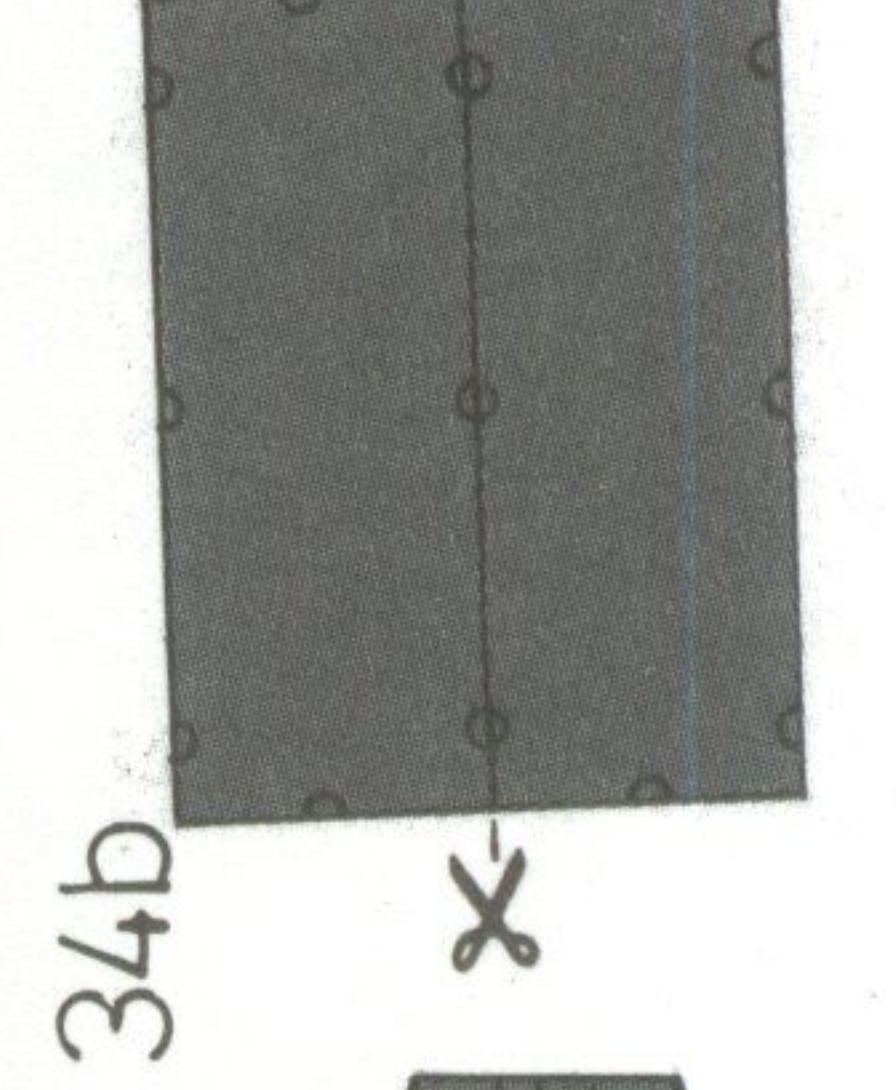
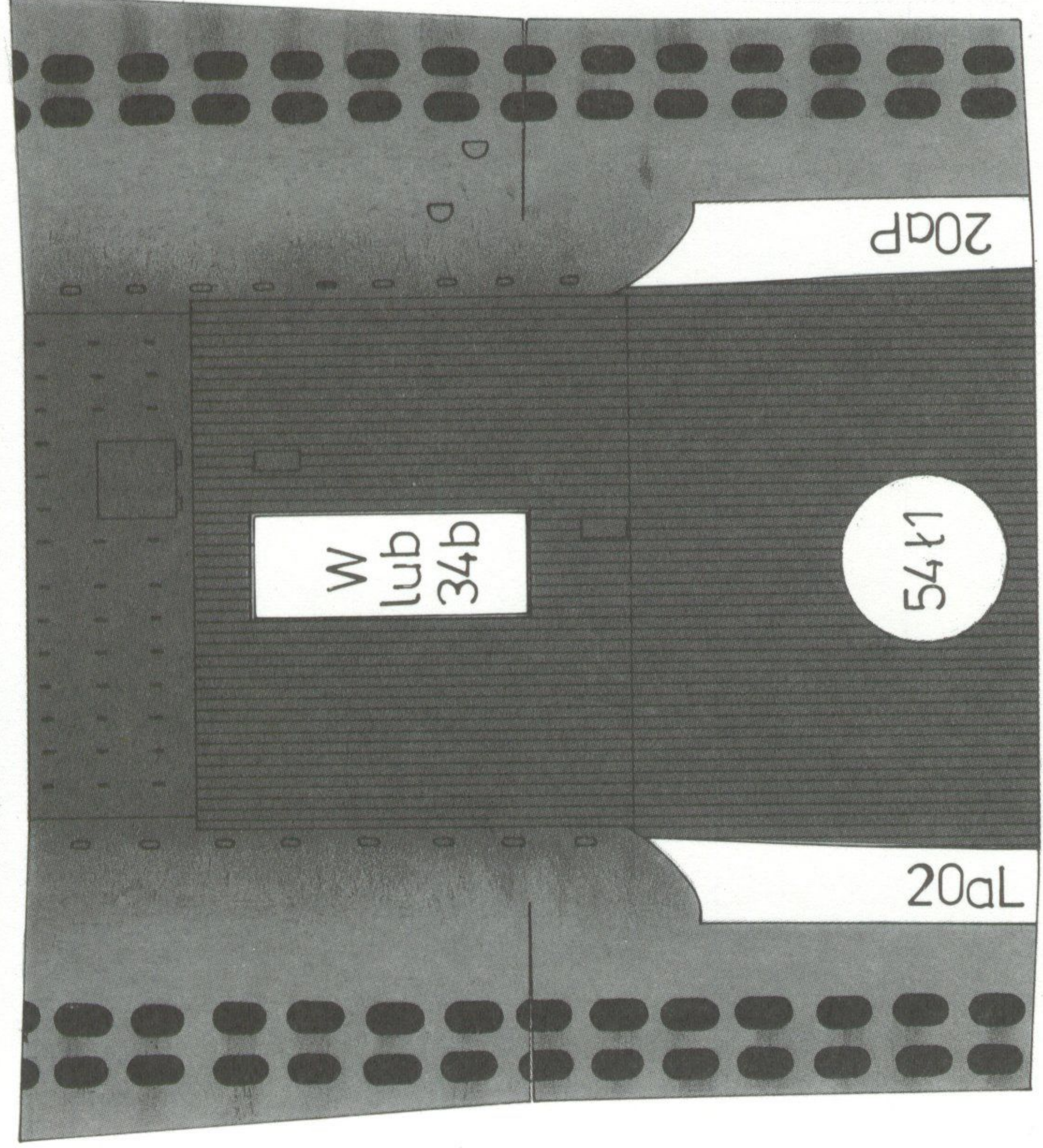
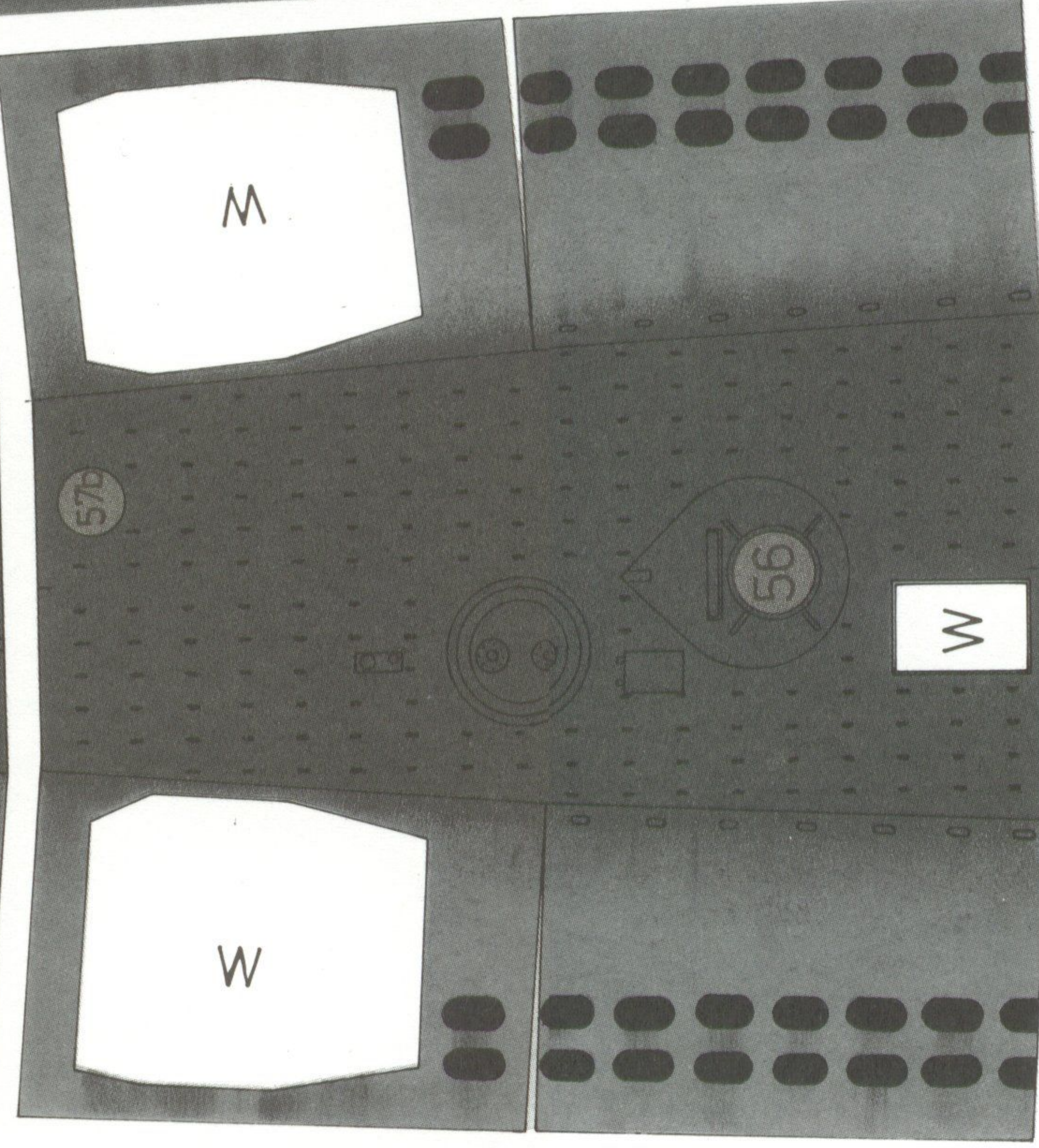
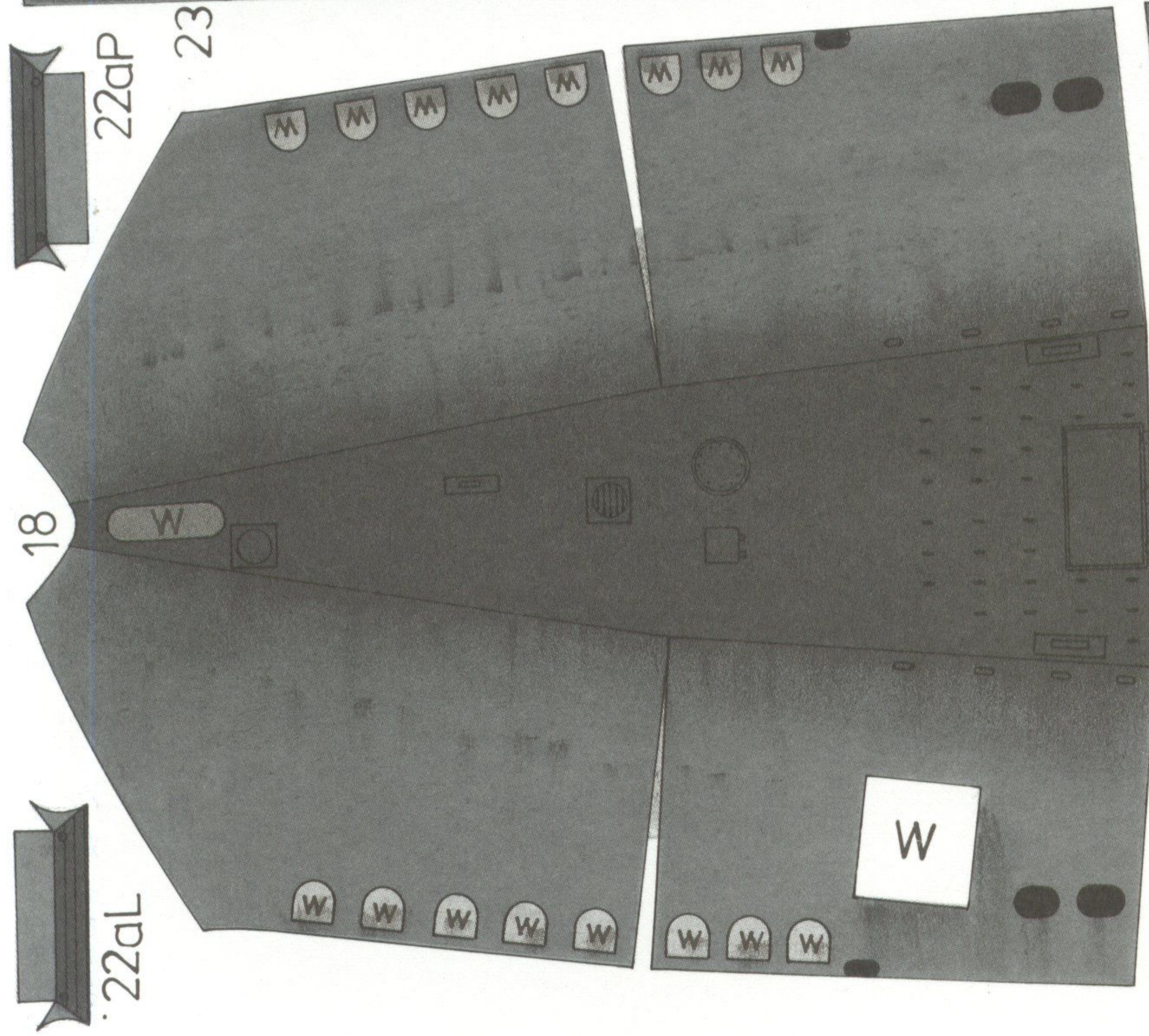
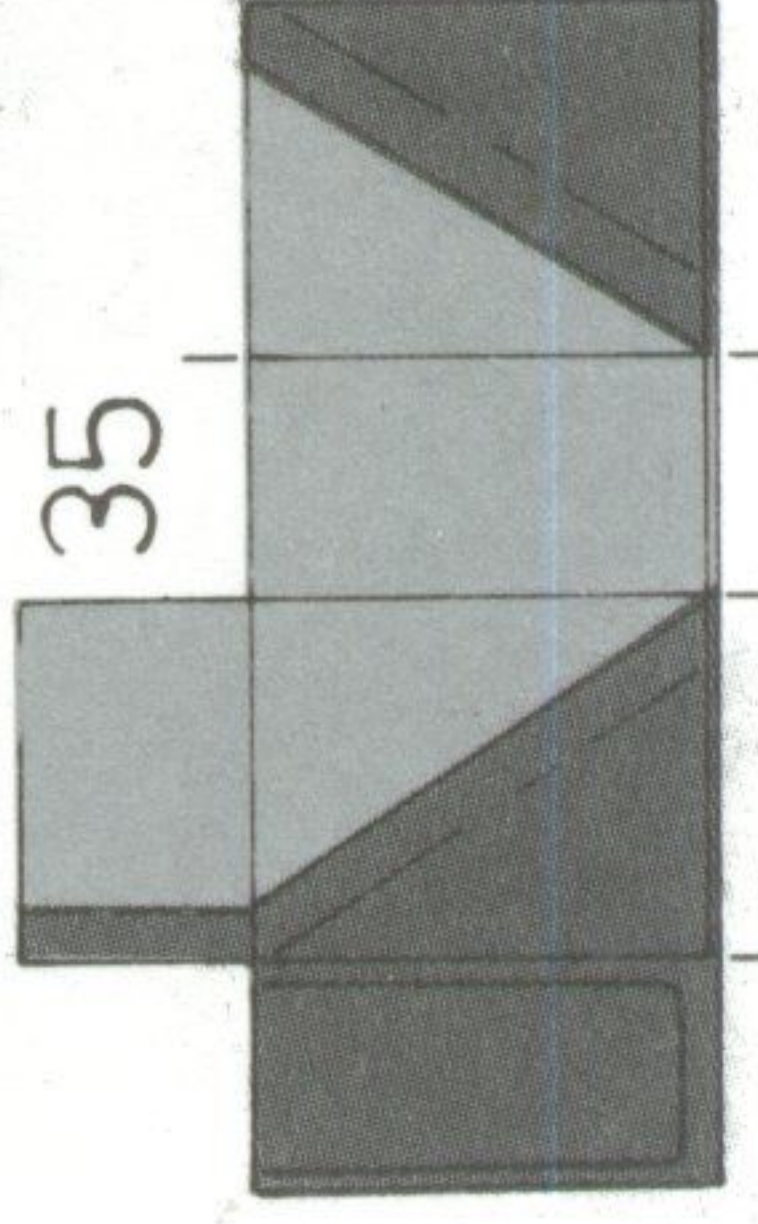
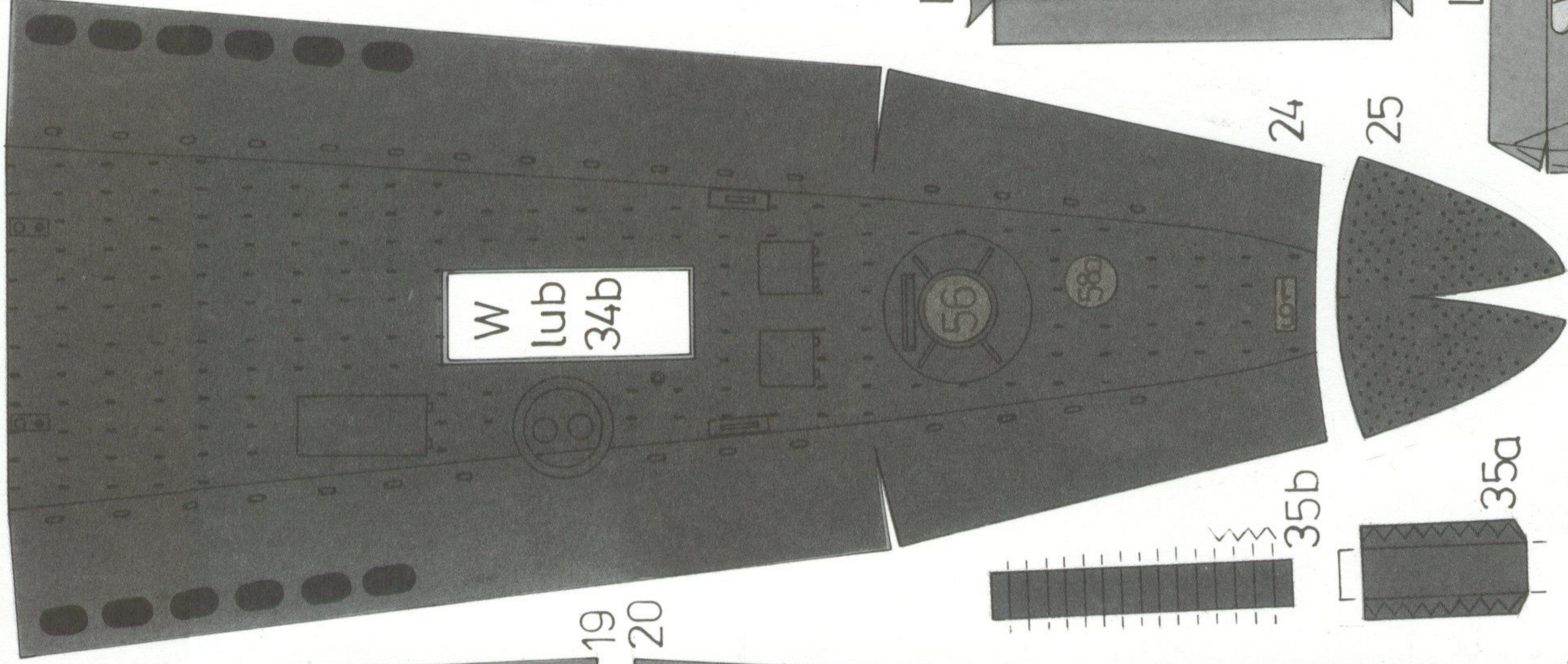
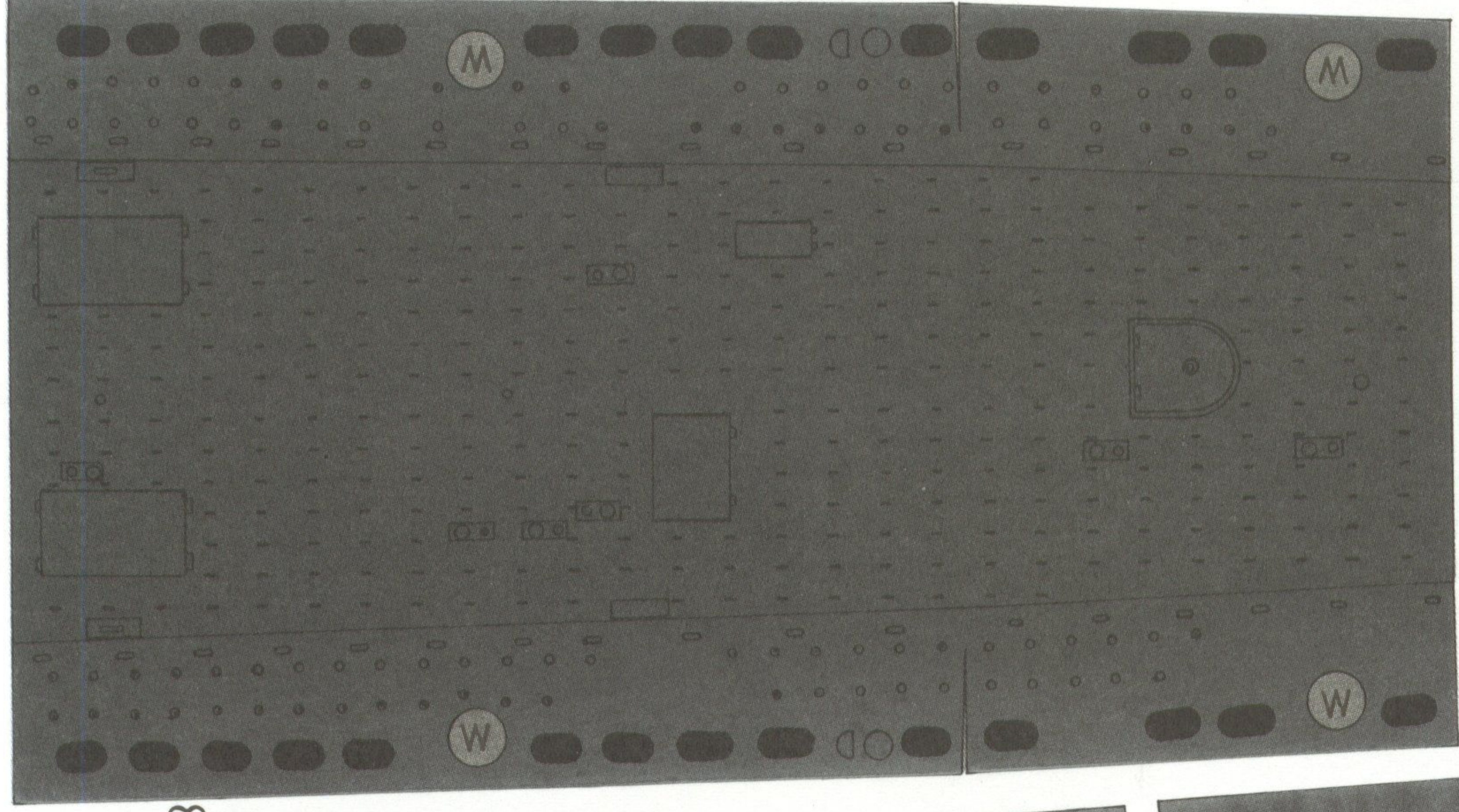
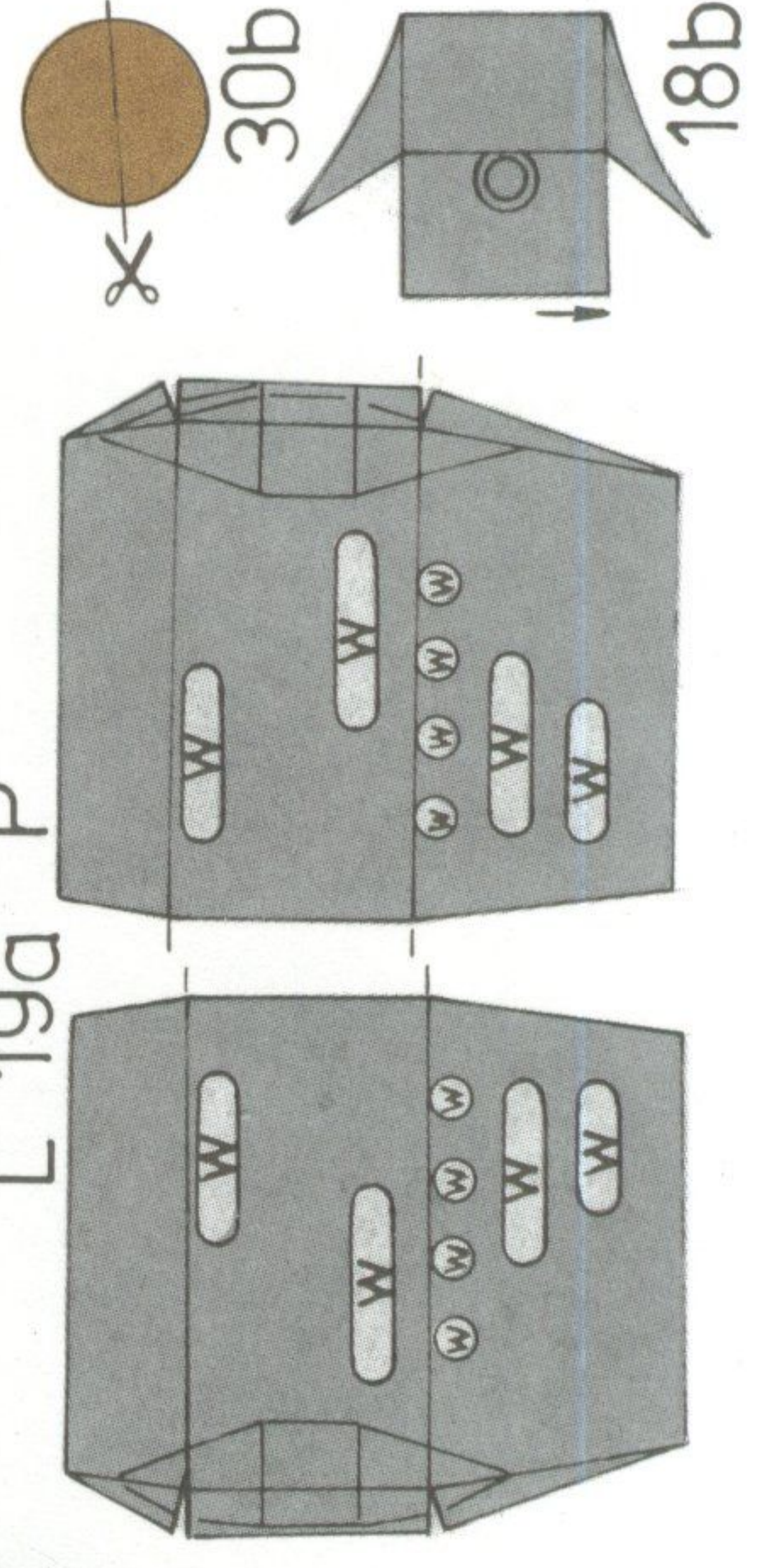
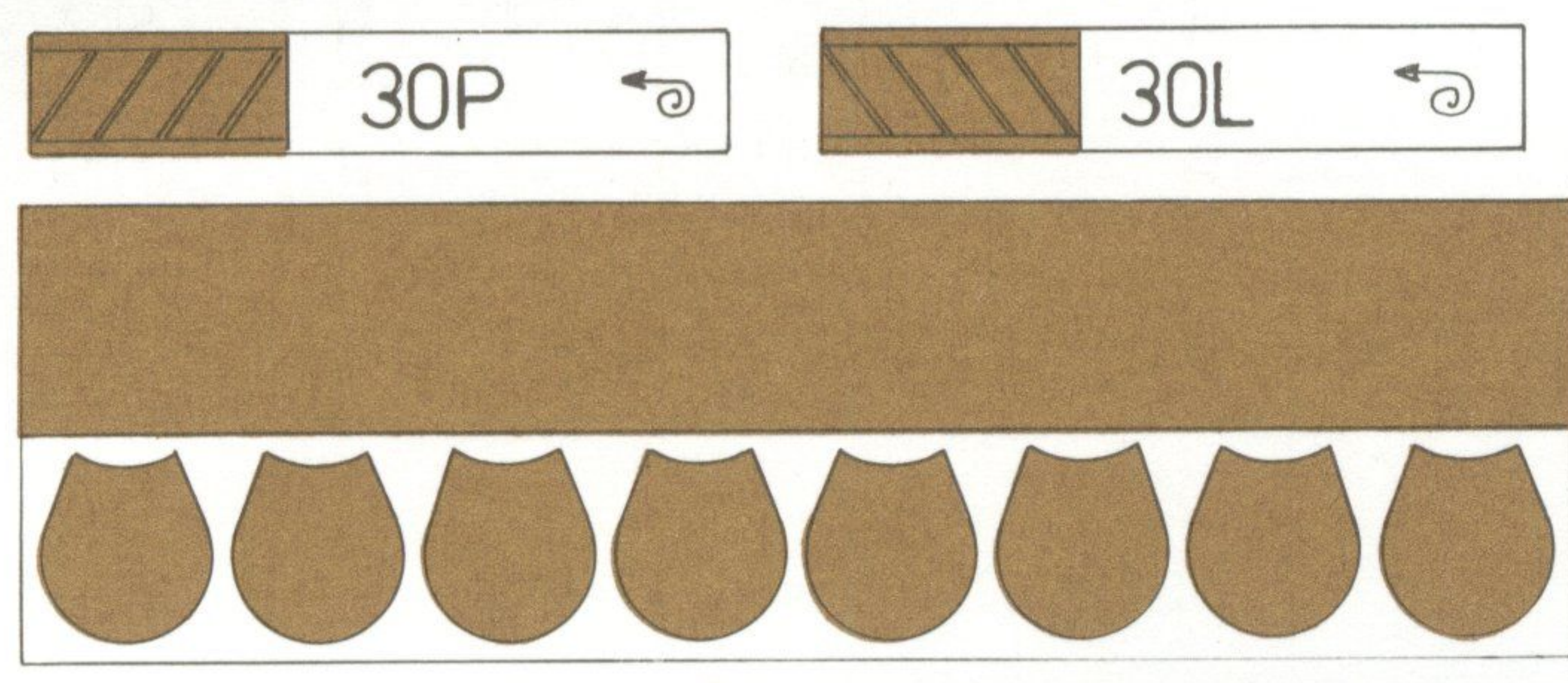
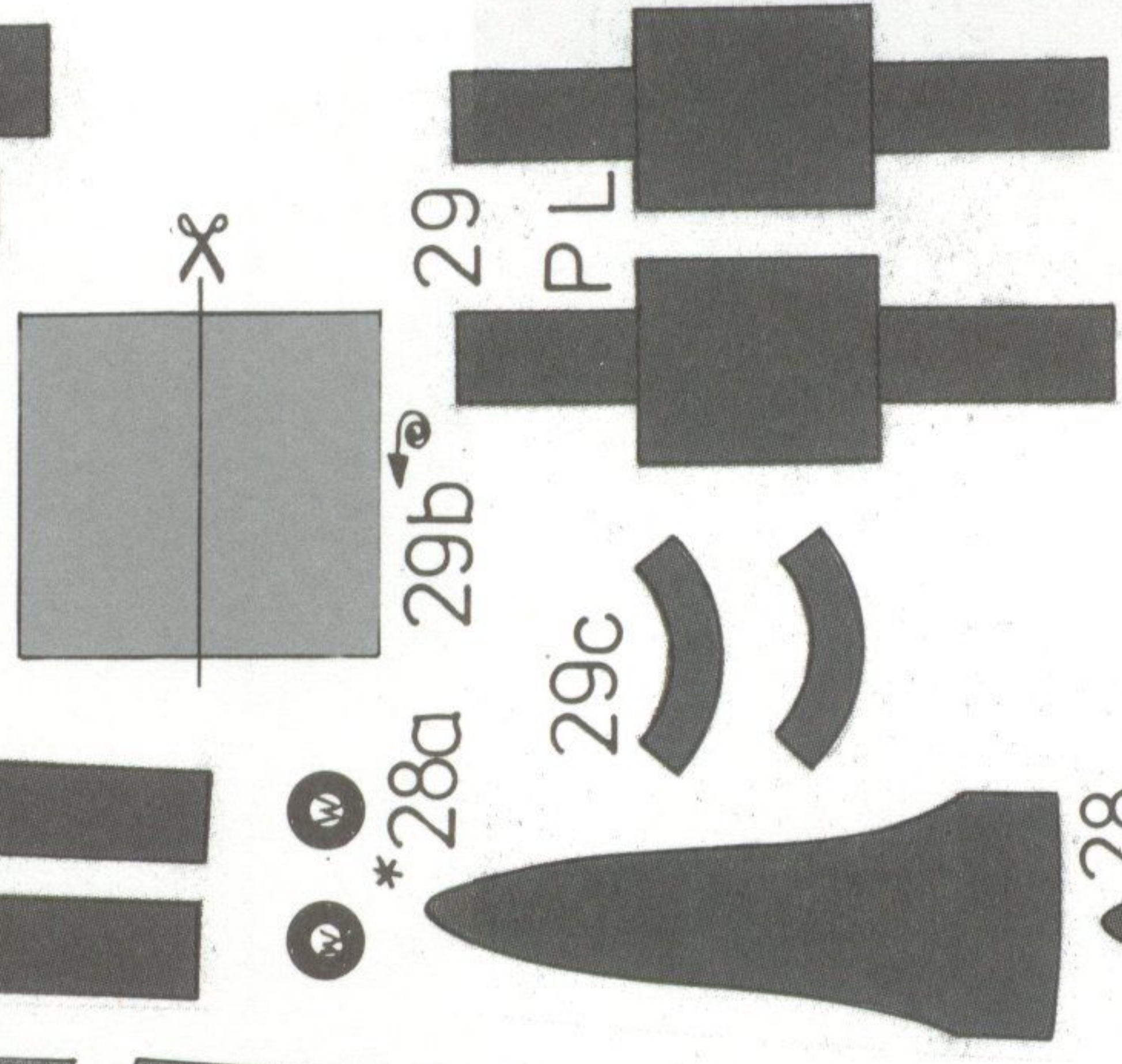
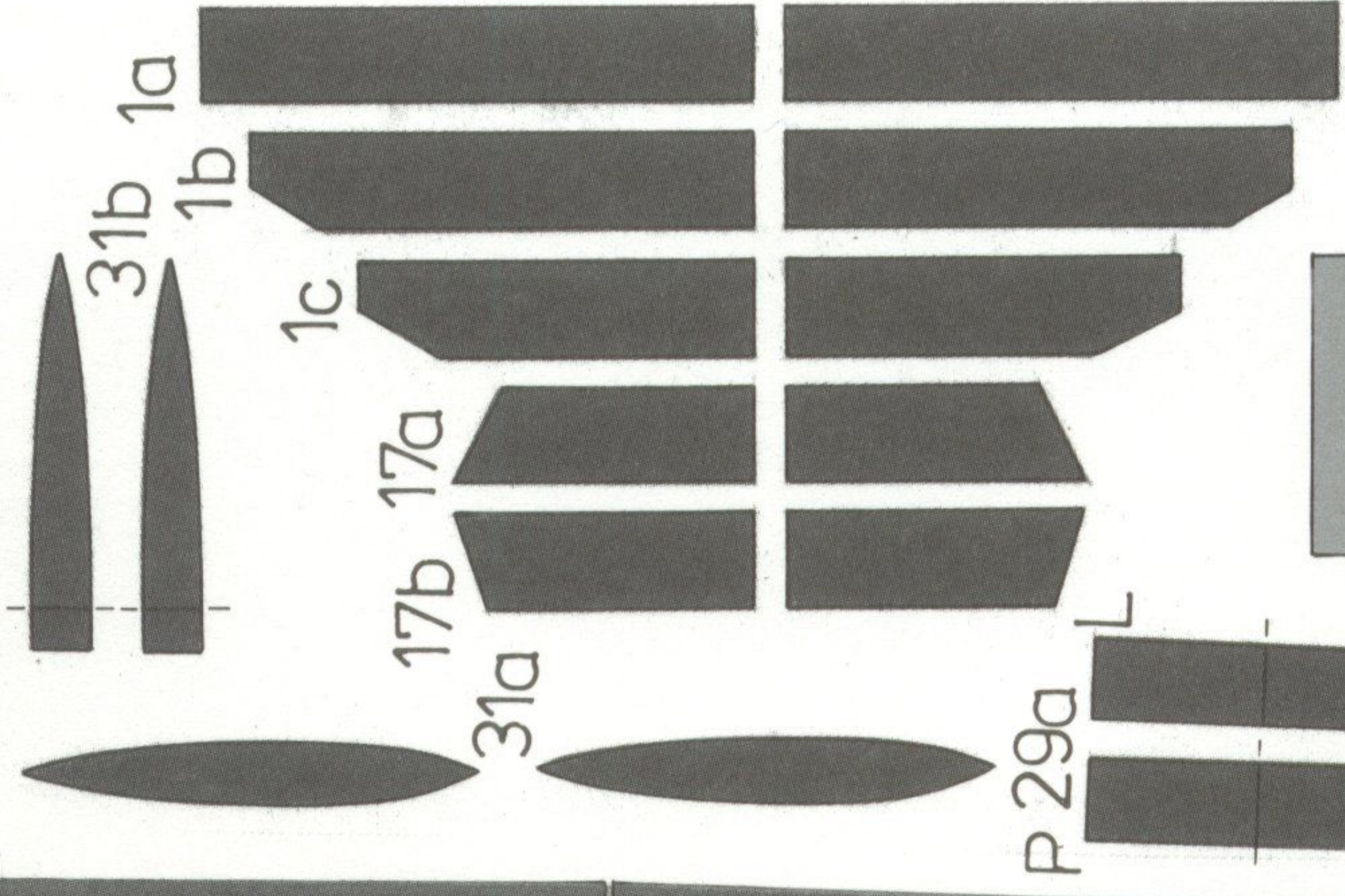
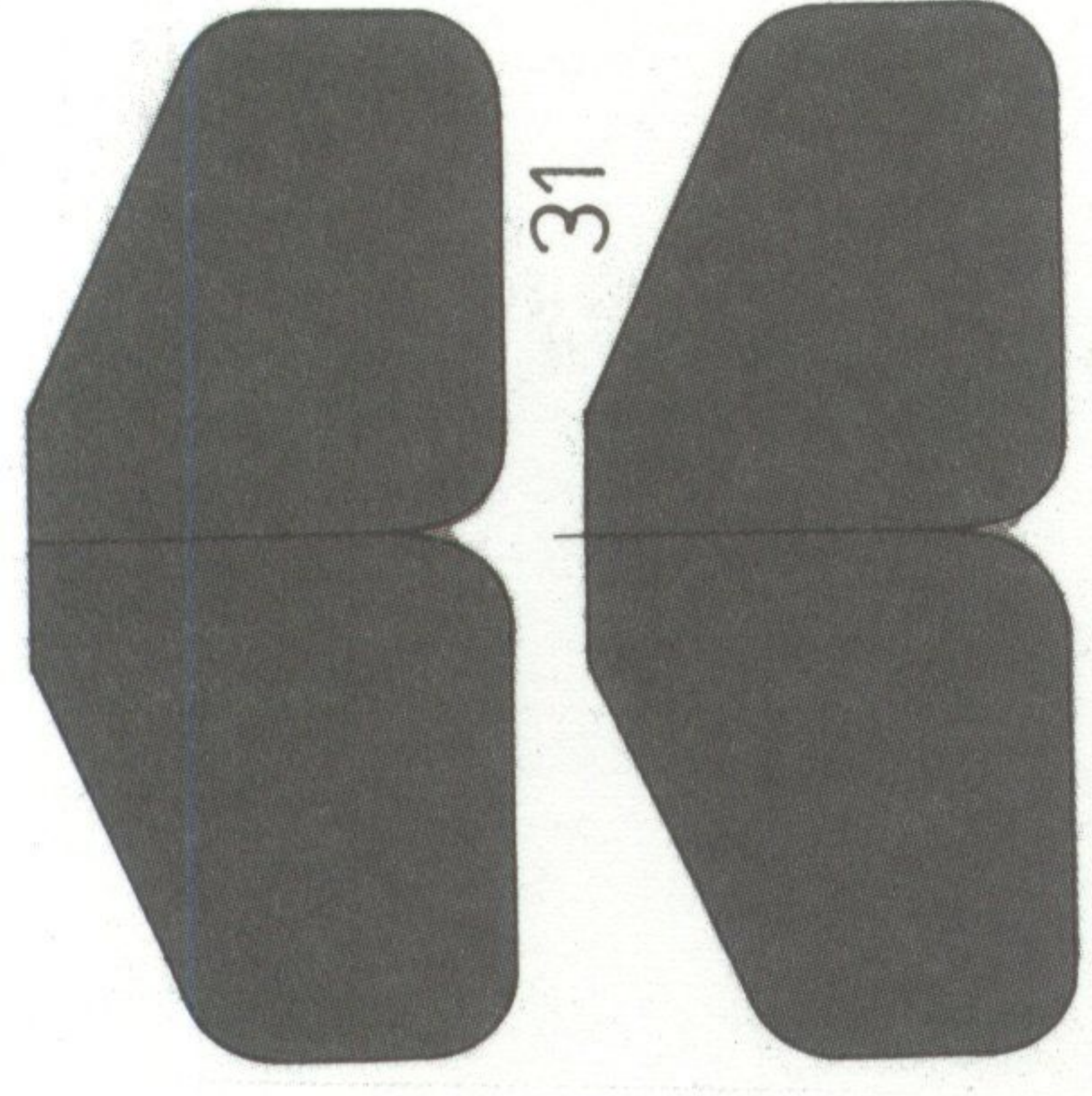
8

9

12

10

USS Spadefish (SS 411)

